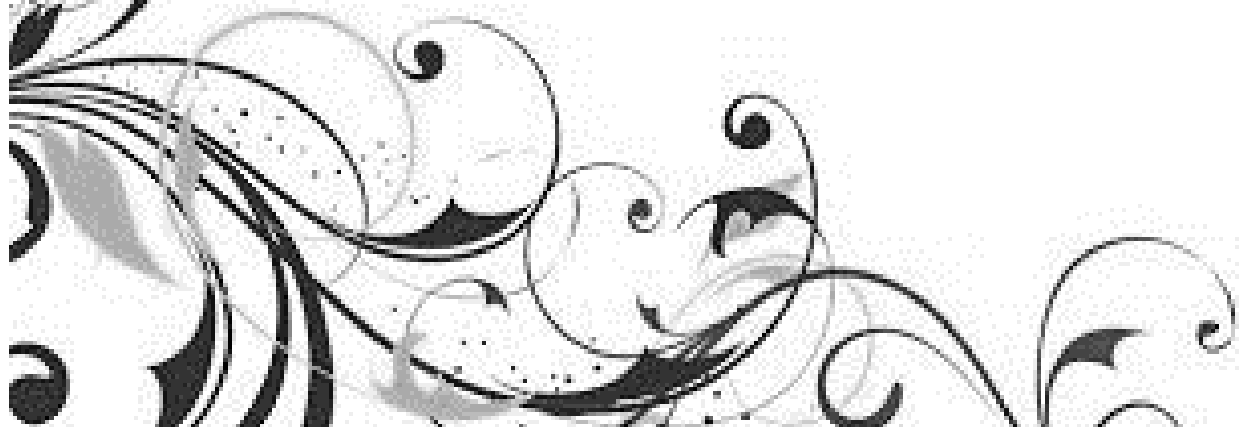

חוברת טקסטים בהבנת הנקרא ללא ניקוד

עריכה : ד"ר יפית מורדוף

0545883970

עמוד	שם הטקסט	
3	בדיקת דם	.1
5	בחדר של תום	.2
8	המתנה	.3
12	בונים קן	4
16	מתנה לאבא	.5
22	סומית הגליל	.6
28	בתים	.7
34	איזה צמח מועיל ואיזה צמח מזיק	.8
38	משחק הקסמים	.9
44	דולפינים	.10
50	מי שתה את המים?	.11
55	מי הקיש על הדלת שלי?	.12
62	הצמר	.13
69	מי מצחצח שיניים לדגים	.14
76	קיפוד בא לחצר	.15
82	ערן והענק האיום	.16
89	יש מפלצת באגם	.17
95	צבי ים	.18
100	הכדור הירוק	.19
107	מעשה שהיה בציפור אחת ובשעון אחד	.20
114	כלבי נחייה	.21
120	הכלב טנגו	.22
126	שומר מסילת הברזל	.23
129	העץ הקסום	.24
131	המפלצת ומלך הקופים	.25
140	גוש החמר הקטן	.26

בדיקת – דם

הרופא אמר שצריך לעשות לי בדיקת דם.
 דאגתי – כמה דם יוציאו מהגוף שלי?
 אולי יוציאו את כל הדם ולא יישאר לי?
 כשנכנסנו למרפאה, חייכה אלי האחות.
 היא הסבירה לי בדיוק מה תעשה,
 והראתה לי את המכשירים שלה.
 אחר כך דקרה האחות באצבע וטיפת דם
 גדולה הופיעה פתאום.
 עשיתי 'איי' בינוני אחד.
 לא היה נעים, אבל גם לא נורא.
 כעבור רגע יצאתי עם חתיכת צמר-גפן על
 האצבע.
 אמא שאלה: "נו ? איך היה?"

שאלות :

1. מי אמר שצריך לעשות לילד בדיקת דם?

א. הרופא

ב. האחות

ג. אמא

ד. הילד

2. כשהילד שמע שצריך לעשות לו בדיקת דם, הוא –

א. כעס

ב. דאג

ג. צחק

ד. בכה

3. מי הראתה לילד את המכשירים במרפאה?

א. אמא

ב. המורה

ג. הרופאה

ד. האחות

4. הדקירה באצבע –

א. כאבה מאוד

ב. כאבה רק קצת

ג. לא כאבה בכלל

ד. היתה נעימה

בחדר של תום

בחדר של תום ממש בלגן :
גרביים, נעליים, חלצות ומכנסיים –
הכל, הכל מפזר על הריצפה.
אין מקום לדרוך ואין מקום לשבת,
השולחן נעלם והמיטה מוסתרת.
נירות בכל מקום,
ובכניסה – ממש מחסום.
אבל – הארון נקי ומסודר,
כי הרי לא נשאר בו שום דבר!

שאלות.

1. מדוע אין מקום לשבת בחדר של תום?

- א. כי החדר קטן.
- ב. כי החדר סגור.
- ג. כי אין בחדר כיסא.
- ד. כי החדר לא מסודר.

2. איפה הבגדים של תום?

- א. על הריצפה.
- ב. בכביסה.
- ג. בארון.
- ד. בתיק.

3. בסיפור כתוב שהמיטה של תום מוסתרת.

מה, לדעתכם, מסתיר את המיטה?

- א. השולחן.
- ב. הארון.
- ג. הקיר והדלת.
- ד. בגדים ונירות.

4. הארון של תום –

א. חדש

ב. מכוסה

ג. ריק לגמרי

המתנה

יום ההולדת של דפנה מתקרב ובא.

אימא שאלה את דפנה: "איזו מתנה את רוצה ליום ההולדת?" דפנה לא ידעה מה לענות. צבעים? יש לה הרבה. דובונים? בובות? גם מהם יש לה הרבה.

"אולי ספר?" שאלה אימא.

"ספר זה טוב," אמרה דפנה. "אני אוהבת ספרים.

אבל אני רוצה לקבל משהו שאפשר לחבק..."

"מה למשל?" שאלה אימא. "לא יודעת!" אמרה דפנה. "טוב, אני אצטרך לחשוב על זה," אמרה אימא.

כאשר הגיע יום ההולדת, הייתה דפנה סקרנית מאוד ורצתה לדעת מה אימא קנתה לה.

אימא הגישה לה במתנה קופסת קרטון עם חורים במכסה, ודפנה לא יכלה לנחש מה יש בתוך הקופסה. לפתע שמעה קול "מיאו" חלוש עולה מבפנים.

בידיים רועדות מהתרגשות מיהרה דפנה לפתוח את הקופסה, והוציאה מתוכה חתולה קטנה, שסרט ורוד קשור לצווארה. דפנה חיבקה את החתולה הקטנה.

"זו המתנה הנפלאה ביותר שהיית יכולה לתת לי," אמרה דפנה. "כן," חייכה אימא, "רציתי לתת לך משהו שאפשר לחבק!"

שאלות:

1. בסיפור כתוב: "יום ההולדת של דפנה מתקרב

ובא". מה פירוש המילים מתקרב ובא?

הקיפו את התשובה הנכונה.

א. בא מקרוב

ב. בא מרחוק

ג. קורה עכשיו

ד. יהיה בקרוב

2. איזו מתנה רצתה דפנה לקבל מאימא ליום

ההולדת?

3. בסיפור כתוב: "לפתע שמעה קול 'מיאו' חלוש עולה

מבפנים".

מה פירוש המילה **לפתע**?

א. אף פעם

ב. לפעמים.

ג. פתאום

ד. פעמיים

4. לפי איזה משפט אפשר להבין שדפנה שמחה לקבל את המתנה?

הקיפו את המשפט המתאים.

א. "ספר זה טוב, "אמרה דפנה. "אני אוהבת ספרים".

ב. "זו המתנה הנפלאה ביותר שהיית יכולה לתת לי, "אמרה דפנה.

ג. "דפנה הייתה סקרנית מאוד ורצתה לדעת מה אימא קנתה לה".

ד. "דפנה לא יכלה לנחש מה יש בתוך הקופסה".

5. איזו מתנה אחרת הייתה מתאימה לדפנה לפי הסיפור? הקיפו את התשובה הנכונה.

א. ילקוט חדש

ב. שמלה יפה

ג. כלבלב קטן

ד. ציפור בכלוב

6. הקיפו את המילים השייכות למשפחת המילים

ח- ב- ק.

מחכה, מחבקים, מחברים, לחבק, חברים

7. הוסיפו לכל משפט נקודה . או סימן שאלה ?

- א. מתי חוגגים את יום ההולדת שלך ____
- ב. הזמנתי חברים לחגיגת יום ההולדת שלי ____
- ג. האם נהנית מחגיגת יום ההולדת שלך ____

קן מגבעולים ומענפים

בונים קן

רוב הציפורים בונות קן.

הציפורים בונות את הקן כדי להטיל בו ביצים ולדגור עליהן.

הביצים והגוזלים מוגנים בתוך הקן מפני חוס וקור ומפני חיות טורפות. הציפורים בונות את הקן מגבעולים ומענפים.

קן בין צמחי המים

הן מרפדות את הקן מבפנים בנוצות, בשערות של בעלי חיים ובעוד חומרים רכים, כדי שיהיה מקום רך וחמים לביצים ולגוזלים.

רוב הציפורים בונות את הקן על עצים, אך יש ציפורים שבונות את הקן במקומות אחרים. למשל, הנשרים בונים את הקן שלהם בהרים גבוהים.

יש ציפורים שבונות את הקן שלהן בתוך אגמים ושלוליות בין צמחי המים, ויש יונים שבונות את הקן שלהן על אדן החלון של בתים. אבל לא כל הציפורים בונות קן.

הקוקייה, למשל, מטילה את הביצים שלה בקנים שציפורים אחרות בונות.

שאלות:

1. מדוע בונות הציפורים קן?

2. באילו חומרים משתמשות הציפורים לבניית הקן שלהן?

3. באילו חומרים משתמשות הציפורים לריפוד הקן שלהן?

4. כתבו, לפי מה שקראתם, שלושה מקומות שבהם הציפורים בונות את הקן שלהן.

1. _____.

2. _____.

3. _____.

5. במה שונה הקוקייה משאר הציפורים? הקיפו את התשובה הנכונה.

א. היא לא מטילה ביצים.

ב. היא לא בונה קן משלה.

ג. היא בונה קן לציפורים אחרות.

ד. היא בונה קן מגבעולים ומענפים.

6. מה פירוש **צמחי מים**?

הקיפו את התשובה הנכונה.

א. צמחים שמשקים אותם במים.

ב. צמחים שעשויים ממים.

ג. צמחים שמרטיבים אותם במים.

ד. צמחים שגדלים בתוך מים.

7. חגית ואחיה יצאו לטיול ומצאו על האדמה ביצה

של ציפור. הם הניחו אותה בתוך קופסה בחצר.

כתבו מה דעתכם על המעשה שלהם, והסבירו לפי מה שקראתם.

8. במשפט הראשון יש מילה מודגשת.

כתבו אותה במשפט השני **ביחיד**.

א. יונים בונות **קנים** צמוד לחלונות של בתים.

על אדן החלון מצאתי _____ של יונה.

ב. ציפורים בונות קנים במקומות שונים.

הנשר _____ קן בהרים.

9. כתבו משפט מכל המילים שבמחסן.

א.	גבוה	בנתה	עץ	הציפור	על	קן
----	------	------	----	--------	----	----

המשפט:

ב.	מטילות	עליהן	ציפורים	ואחר - כך	ביצים	דוגרות
----	--------	-------	---------	-----------	-------	--------

המשפט:

10. סדרו את המילים שלפניכם לפי סדר האלף-בית.

גבעול, גבעולים, ציפורים, יונה, ביצים, קן

1. _____.

2. _____.

3. _____.

4. _____.

5. _____.

6. _____.

קראו את הסיפור וענו על השאלות.

מתנה לאבא

אבא עסוק. אבא עסוק מאוד.
 הוא הולך לעבודה בבוקר וחוזר בערב.
 אבא מתגעגע מאוד לילדים שלו.
 אבא עסוק כל כך, עד שאין לו פנאי לזכור דברים חשובים.
 הוא אינו זוכר אפילו מתי יום ההולדת ש לו.
 אבל אסנת ויובל זוכרים ורוצים לקנות לו מתנה.
 "נקנה לו מתנה מיוחדת", אומרת אסנת.
 "ניכנס לכל החנויות ונחפש", אומר יובל.
 אסנת, יובל ואימא נוסעים לקנות מתנה.
 בחנויות יש הרבה דברים יפים — חגורות, ספרים, ארנקים, ולילדים קשה להחליט מה לקנות.
 השמש כמעט שוקעת, ועדיין לא הצליחו לבחור מתנה מתאימה לאבא.
 הם מתיישבים לנוח על ספסל בשדרה.
 לא רחוק משם עומד צלם.
 הילדים העייפים אינם רואים אותו, אבל הצלם רואה אותם, מחייך ולוחץ על כפתור המצלמה.

"היא נהדרת!" הוא צוחק ומראה להם את התמונה שצילם. ברגע הראשון אסנת ויובל כועסים על הצלם.

מה פתאום הוא צילם אותם בלי שביקשו? אבל מיד הם מבינים שזה הפתרון.

התמונה שלהם תהיה מתנת יום הולדת לאבא!

"נכין לה מסגרת וניתן לאבא, שיעמיד אותה על השולחן שלו. כך נהיה אתו גם בעבודה, והוא לא יתגעגע אלינו כל כך", אומר יובל.

ואסנת אומרת: "עכשיו יהיה לאבא יום הולדת שמח".

שאלות:

1. לפי הסיפור, מדוע אבא אינו זוכר מתי יום ההולדת שלו?

2. כתבו, לפי מה שקראתם, מדוע היה קשה לילדים להחליט מה לקנות לאבא?

3. לפי איזה משפט אפשר להבין שהילדים חיפשו מתנה **במשך זמן רב**?
הקיפו את המשפט הנכון.

- א. אסנת ויובל זוכרים ורוצים לקנות לו מתנה.
- ב. אסנת, יובל ואימא נוסעים לחנות לקנות מתנה.
- ג. "נקנה לו מתנה מיוחדת", אומרת אסנת ליובל.
- ד. השמש שוקעת, ועדיין לא הצליחו לבחור מתנה.

4. בסיפור הצלם אומר: "היא נהדרת!"
למה הוא מתכוון?

- הקיפו את התשובה הנכונה.
- א. הצלם מתכוון למצלמה.
 - ב. הצלם מתכוון לאסנת.
 - ג. הצלם מתכוון לתמונה.
 - ד. הצלם מתכוון למסגרת.

5. בסיפור כתוב: "אבא עסוק כל כך, עד שאין לו פנאי לזכור דברים חשובים".

מה פירוש המילה פנאי?

הקיפו את התשובה הנכונה.

א. זמן חופשי

ב. פינת עבודה

ג. סבלנות רבה

ד. זיכרון טוב

6. בסיפור כתוב שכאשר אסנת ויובל ראו את התמונה, הם הבינו שהיא הפתרון לבעיה.

מה הייתה הבעיה שהילדים רצו לפתור?

7. הקיפו את התשובה הנכונה.

סוף הסיפור אמר יובל: "כך נהיה אתו גם בעבודה, והוא לא יתגעגע אלינו כל כך".

יובל התכוון לומר:

א. אני ואסנת נחגוג יום הולדת לאבא בעבודה.

ב. אבא יסתכל כל פעם בתמונה ויזכר בי ובאסנת.

ג. אבא יתלה את התמונה שלי ושל אסנת בבית.

ד. אני ואסנת נלך עם אבא לעבודה, ונהיה יחד.

8. מה קרה אחרי מה?
כתבו מספר ליד כל משפט לפי הסדר הנכון בסיפור.

- הצלם צילם את הילדים. ☐
- הילדים החליטו להכין מסגרת לתמונה. ☐
- הילדים החליטו שהתמונה שלהם תהיה המתנה. ☐
- הילדים רצו לקנות לאבא מתנה ליום ההולדת. ☐ 1
- הילדים חיפשו לאבא מתנה בחנויות. ☐

9. אסנת ויובל חשבו שהתמונה היא מתנה מתאימה
לאבא העסוק שלהם.

א. האם גם אתם הייתם בוחרים במתנה כזאת
לאבא או לאימא שלכם?

_____.

ב. מדוע? _____

10. המילה "צילם" היא ממשפחת המילים **צ-ל-מ**.
הקיפו את כל המילים השייכות למשפחת מילים זו.
צלצל, ציור, מצלמים, להציל, מצלמה, צילום,
מצליחים

11. השלימו את המשפטים.

הפכו מיחיד לרבים או מרבים ליחיד.

א. הילדים לא מצאו מתנה בחנות הספרים.

הילדים המשיכו לחפש מתנה ב _____ אחרות.

ב. המורה מכינה ברכות **לימי ההולדת** של הילדים בכיתה. כל ילד מקבל ברכה ל _____ שלו.

12. כתבו משפט מכל המילים שבמחסן.

הילדים	על	בשדרה	ישבו	שני	ספסל
--------	----	-------	------	-----	------

המשפט:

13. כתבו את כל המילים שלפניכם לפי **סדר האלף-בית**.

**עבודה, דברים, מצלמה,
פתרון, מתנה, עסוק**

1. _____.

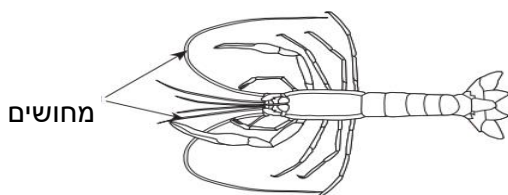
2. _____.

3. _____.

4. _____.

5. _____.

6. _____.

סומית הגליל

"סומית הגליל" היא סוג של סרטן.

הסומיות חיות רק בגליל, ליד הכנרת, בתוך מערה אחת שיש בה מים עמוקים.

במערה יש מעט מאוד אור.

סומיות הגליל אינן זקוקות לאור כי הן עיוורות.

הן לא רואות, אבל שאר החושים שלהן מפותחים מאוד, בעיקר חוש המישוש, חוש השמיעה וחוש הריח.

הסומיות קטנות, גופן מוארך ושקוף והן בעלות מחושים ארוכים.

בעזרת המחושים הארוכים שלהן סומיות הגליל מוצאות את הדרך ואת המזון.

הן אוכלות חיות קטנות הנמצאות בתוך המים.

סומיות הגליל יכולות לחיות רק במים שאינם חמים מדי ואינם קרים מידי.

המים במערה ליד הכנרת חמימים, ולכן זה מקום המחיה המתאים לסומיות.

במערה הזאת חיות כל סומיות הגליל.

אין בעלי חיים כאלה במקום אחר בעולם, ולכן יש לשמור עליהן ואסור לפגוע בהן.

שאלות :

1. כתבו, לפי מה שקראתם, אילו חושים מפותחים אצל סומית הגליל.

א. _____

ב. _____

ג. _____

2. למה משמשים המחושים הארוכים של סומית הגליל?

א. _____

ב. _____

3. מה אוכלות סומיות הגליל?

4. מדוע המים במערה שליד הכנרת מתאימים במיוחד לסומיות הגליל?

הקיפו את התשובה הנכונה.

א. כי הם חמימים

ב. כי הם מתוקים

ג. כי הם ליד הכנרת

ד. כי יש שם אור

5. בקטע כתוב: "...ולכן זה מקום המחיה המתאים לסומיות".

מה פירוש המילים **מקום מחיה**?

הקיפו את התשובה הנכונה.

א. מקום שחונים בו

ב. מקום שחיים בו

ג. מקום חשוך

ד. מקום חמים

6. כתבו, לפי מה שקראתם, מדוע יש לשמור על סומיות הגליל ואסור לפגוע בהן.

7. בקטע כתוב: "סומיות הגליל אינן זקוקות לאור כי הן עיוורות.

במה אפשר להחליף את המילה כי במשפט הזה?
הקיפו את התשובה הנכונה.

א. לכן

ב. אבל

ג. כדי ש

ד. מפני

8. פירוש המילה "סומא" הוא עיוור.

מדוע השם סומית מתאים לסרטן שנקרא "סומית הגליל"?

הקיפו את התשובה הנכונה.

א. כי הוא נמצא ליד הכנרת

ב. כי הוא לא רואה

ג. כי הוא חי במערה

ד. כי הוא שקוף ומוארך

9. רון קרא ספר על בעלי חיים בג'ונגל שבאפריקה.
הוא הצביע על תמונה של סרטן ואמר ליעל שזאת
סומית הגליל.

יעל אמרה שזאת לא סומית הגליל.

א. מי צודק לדעתכם?

ב. הסבירו את תשובתכם לפי מה שקראתם.

10. כתבו את כל המילים שלפניכם לפי סדר

האלף-בית.

סומית, גוף, מערה, חושים, מים, סרטן

1. _____.
2. _____.
3. _____.
4. _____.
5. _____.
6. _____.

11. השלימו את המשפטים. היפכו מנקבה לזכר.

א. סומית הגליל מוצאת את מזונה במים.

גם הדג _____ את מזונו במים.

ב. סומית הגליל עיוורת,

וגם העטלף _____.

12. כתבו משפט מכל המילים שבמחסן.

על	למדנו	ששמו	סרטן	סומית
----	-------	------	------	-------

המשפט:

13. המילה "לשמור" היא ממשפחת המילים ש-מ-ר.
הקיפו את כל המילים השייכות למשפחת מילים זו.
תשמרו, רושמים, שמחו, שמור,
שמנו, שמירה, ראשים

בתים

בני אדם בונים בתים כדי להגן על עצמם מפני חוס וקור, רוחות וגשמים, וגם מפני בעלי חיים מזיקים.

בתים רבים בעולם בנויים מלבנים, ממלט ומאבנים, אבל יש בעולם גם בתים שבנויים מחומרים אחרים.

בית בנוי מבוץ

במקומות רבים בעולם בונים בתים מבוץ.

בתי בוץ מתאימים למקומות חמים מאוד ויבשים, מפני שהבוץ אינו נותן לחום להיכנס פנימה. יש אנשים שגרים באוהלים.

אוהל

האוהל הוא בית שעשוי מחומרים שונים, למשל: עורות של בעלי חיים או בדים.

הרבה אנשים שגרים באוהלים מגדלים בעלי חיים כמו עזים וכבשים.

איגלו

הם נודדים ממקום למקום כדי לחפש מזון לבעלי החיים שלהם.

האוהל מתאים לאנשים האלה, כי אפשר לפרק אותו בקלות ולהעביר אותו למקום אחר. האסקימואים גרים בארצות קרות, ובונים את ביתם מלבנים של שלג.

הבית הזה נקרא איגלו.
בתוך האיגלו חם יותר מאשר בחוץ,
מפני שקירות השלג שלו מגנים מפני הקור.

שאלות:

1. מפני מה מגן הבית על האנשים שגרים בו?

א.

ב.

2. מדוע, לדעתכם, הרבה בתים בנויים מלבנים, ממלט ומאבנים?

3. מדוע בונים בתים מבוץ במקומות חמים?

4. א. לפי מה שקראתם, לאילו אנשים מתאים לגור באוהל?

4. ב. מדוע מתאים לאנשים האלה לגור באוהל?

5. מה פירוש המילה **נודדים**?

הקיפו את התשובה הנכונה.

א. עוברים ממקום למקום.

ב. מסתובבים לכל הכיוונים.

ג. מודדים מרחק ממקום למקום.

ד. גרים במקום רחוק ובודד.

6. מה זה איגלו?

7. אנשים רבים שיוצאים לטייל בטבע מקימים אוהל.

מדוע?

הסבירו לפי מה שקראתם.

8. כתבו את המילים שלפניכם לפי סדר האלף-בית.

אסקימואים, לבנים, שלג, אוהל, בוץ

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____
6. _____

9. השלימו את המשפטים בעזרת המילים שבמחסן.

א. רוב הבתים בנויים ממלט ומאבנים, _____
יש גם בתים שבנויים מבוץ.

ב. האיגלו מגן על האנשים _____ הקור.

ג. אנשים נודדים ממקום למקום _____ לחפש
מזון ומים לבעלי החיים שלהם.

מפני אבל כדי כי אם

10. סדרו את כל המילים שבמחסן המילים למשפט.

א.

מחוץ	מאוד	לאיגלו	קר
------	------	--------	----

המשפט:

ב.

ממקום	להעביר	האווהל	קל	למקום	את
-------	--------	--------	----	-------	----

המשפט:

11. המילה "מגדלים" היא ממשפחת המילים ג-ד-ל.

הקיפו את כל המילים השייכות למשפחת מילים זו.

דגלים גדול גלים גדלתי דקלום נגדל

איזה צמח מועיל ואיזה צמח מזיק?

צמח החיטה

יש צמחים המביאים תועלת לאדם.
צמח החיטה הוא צמח מועיל כי ממנו מכינים
את הלחם, שהוא מזון חשוב לאדם.

צמח הכותנה

כיצד מכינים לחם? מפרידים את הזרעים
מצמח החיטה וטוחנים אותם לקמח.
מן הקמח מכינים בצק ואופים ממנו לחם.
גם צמח הכותנה הוא צמח מועיל.
הזרעים של צמח הכותנה עטופים בשערות דקות,
ומהן מכינים חוטי כותנה.

פטרייה אדומה

מן החוטים יוצרים בדים, ומהם תופרים בגדים.
אך לא כל הצמחים מועילים לאדם.
יש גם צמחים העלולים להזיק לאדם. בפטרייה
האדומה, למשל, יש רעל מסוכן, ולכן אסור לאכול
אותה.

בני אדם משתמשים בצמחים המועילים ונוזהרים מן
הצמחים המזיקים.

שאלות:

1.א. אילו צמחים מועילים לאדם?

הקיפו את התשובות הנכונות.

צמח הכותנה, פטרייה אדומה, צמח החיטה.

ב. מה פירוש המילה מועילים?

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. מביאים

2. עוזרים

3. מכינים

4. טוחנים

2.כיצד מכינים לחם?

כתבו מספר ליד כל משפט לפי סדר הפעולות הנכון.

☐ אופים מן הבצק לחם.

☐ מכינים מן הקמח בצק.

☐ 1 מפרידים את הזרעים מצמח החיטה.

☐ טוחנים את הזרעים לקמח.

3.מדוע בני אדם מגדלים את צמח הכותנה?

4. מהם צמחים מזיקים?

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. צמחים שעלולים לפגוע

2. צמחים מיוחדים

3. צמחים אדומים

4. צמחים חשובים לאדם

5. שירי מצאה בשדה פטרייה אדומה יפה, אך לא קטפה אותה.

מדוע? כתבו לפי מה שקראתם.

6. השלימו את המשפטים.

כתבו את המילה המודגשת ביחיד.

א. בכל יום שישי **אופים** חלות לשבת.

גם אימא _____ חלות לשבת.

ב. בני אדם משתמשים בצמחים **מועילים**.

הזית הוא צמח _____, כי מכינים ממנו שמן.

ג. זרענו היום **זרעים** של עגבניות בגינה.

מכל _____ נבט שתיל רך.

7. כתבו מספר ליד כל מילה לפי סדר האלף-בית.

- דקות ☐
 חוטים ☐
 אוכל ☐ 1
 זרעים ☐
 טוחנים ☐
 בצק ☐

8. כתבו משפט מן המילים שבמחסן.

א.

מחוטי	בדים	כותנה	מכינים
-------	------	-------	--------

המשפט:

ב.

צריך	מצמחים	מזיקים	להיזהר
------	--------	--------	--------

המשפט:

ג.

יפה	מסוכנת	אבל	האדומה	הפטרייה
-----	--------	-----	--------	---------

המשפט:

משחק הקסמים

החדר של אסנת היה הפוך. על השטיח בגדים, מתחת למיטה דפים, מתחת לשולחן נעליים, על המיטה צעצועים.

"הלוואי שיבוא קוסם ויעזור לי לסדר את החדר", אמרה אסנת. "חבל שקוסמים יש רק בסיפורים".

אבא שמע אותה, ובמוחו צץ רעיון.

הוא לבש חלוק, קשר לראשו צעיף ואמר: "אני קוסם.

תגידי מה את רוצה, תעצמי עיניים ותראי שזה יקרה".

אסנת צחקה: "באמת? אני יכולה לבקש מה שאני רוצה?"

"כן", אמר אבא. "את יכולה".

אסנת עצמה עיניים ואמרה: "אני רוצה שהצעצועים ייכנסו למגירה".

כשפקחה עיניים, היו הצעצועים במגירה.

אסנת צחקה, עצמה שוב עיניים ואמרה: "אני רוצה שהנעליים ייכנסו לארון".

וכך היה.

"אתה ממש קוסם", אמרה לאבא. "גם אני רוצה להיות קוסמת".

היא לבשה חלוק וקשרה את השערות בצעיף.
אבא עצם עיניים, אמר מה הוא רוצה, והדפים
המפוזרים... הופ...
נכנסו לסל הניירות.
אסנת ואבא נהנו מהמשחק והמשיכו לעשות קסמים
בכל הבית.
כשחזרה אימא מהעבודה, היא מצאה בית מסודר
והתפללה: "מה זה? היה פה קוסם?"
"היו שניים", צחקו אבא ואסנת, ולא גילו את הסוד.

שאלות :

1.מדוע רצתה אסנת שיבוא קוסם?

2.הקיפו את התשובה הנכונה.

אסנת אמרה : "חבל שקוסמים יש רק בסיפורים".

ממשפט זה אפשר להבין שאסנת...

1. ביקשה להזמין לביתה קוסם.

2. לא האמינה שבאמת יש קוסמים.

3. הצטערה שהם התחפשו לקוסמים.

4. אהבה לקרוא סיפורים על קוסמים.

3.השלימו :

אבא התחפש לקוסם כדי

4.מה ביקשה אסנת מאבא הקוסם?

א._____

ב._____

5. מה ביקש אבא מאסנת לאחר שהתחפשה לקוסמת?

6. מה קרה אחרי מה?

כתבו מספר ליד כל משפט לפי הסדר הנכון בסיפור.

אימא התפלאה.

החדר לא היה מסודר.

אסנת התחפשה לקוסמת.

אבא התחפש לקוסם.

7. בסיפור כתוב שאימא התפלאה ואמרה: "מה זה?

היה פה קוסם?"

מדוע, לדעתכם, התפלאה אימא?

8. בסוף הסיפור כתוב שאסנת ואבא לא גילו את

הסוד. מה היה הסוד?

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. אסנת ואבא שיחקו בבית.

2. אסנת ואבא הזמינו קוסם הביתה.

3. אסנת ואבא אוהבים להתחפש.

4. אסנת ואבא סידרו את הבית.

9. האם, לדעתכם, משחק הקסמים הוא שם מתאים

לסיפור הזה?

הסבירו לפי מה שקראתם.

10. השלימו את המשפטים במילים השייכות

למשפחת המילים ק-ס-מ.

א. אסנת רוצה להיות _____.

ב. אבא ואסנת עשו _____ בבית.

11. המילה "לסדר" היא ממשפחת המילים ס-ד-ר.

הקיפו את כל המילים השייכות למשפחת מילים זו.

<p>סוגרים מסודר מספר סידור סגר סידרתי</p>

12. סדרו את כל המילים שבמחסן המילים למשפט.

א.	של	לשולחן	הנעליים	אסנת	מתחת
----	----	--------	---------	------	------

המשפט :

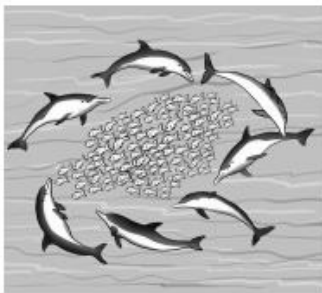
ב.	יבוא	אסנת	אם	קוסם	תשמח
----	------	------	----	------	------

המשפט :

דולפינים

דולפינים חיים בים בלהקות. לפעמים הלהקה קטנה, ולפעמים היא גדולה מאוד, ויש בה הרבה דולפינים.

הדולפינים בלהקה משתפים פעולה זה עם זה. הם מחפשים יחד מזון, ומגנים על עצמם מפני אויבים.

דולפינים מקיפים את הדגים

כאשר להקה של דולפינים מחפשת מזון ונתקלת בלהקה של דגים, הדולפינים מקיפים במעגל את הדגים, דוחפים אותם ומצופפים אותם למרכז המעגל.

כך, כאשר הדגים צפופים במרכז המעגל, הדולפינים יכולים לתפוס אותם בקלות ולאכול אותם.

גם בשעת סכנה הדולפינים בלהקה משתפים פעולה זה עם זה.

הם נאספים ושוחים צמודים זה לזה.

הדולפינים הבוגרים והחזקים מקיפים את האימהות עם הגורים, וכך הם מגנים יחד על הדולפינים הצעירים.

הדולפינים משתפים פעולה גם עם בני אדם.

לדוגמה, יש מקומות בעולם שבהם הדולפינים עוזרים לדייגים לדוג דגים.

כאשר הדייגים פורשים רשת במים כדי לתפוס דגים,
הדולפינים

דוחפים אליה את הדגים, ואז הדגים נלכדים ברשת.

דולפינים מקיפים את הדגים

דולפינים נהנים לשחות בחברת בני אדם, וגם בני
אדם נהנים לשחות בחברת דולפינים.

באילת, למשל, יש חוף מיוחד ובו אנשים יכולים
לשחות לצד דולפינים, לגעת בהם ולהאכיל אותם.

שאלות:

1. השלימו את המשפט:

הדולפינים בלהקה משתפים פעולה זה עם זה

כדי:

וכדי:

2. בקטע כתוב שלהקת דולפינים **נתקלת** בלהקה של דגים.

למה הכוונה במילה נתקלת?

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. תוקפת יחד

2. בורחת מהר

3. פוגשת במקרה

4. מקיפה במעגל

3. הקיפו את התשובה הנכונה.

הדולפינים מצופפים את הדגים למרכז המעגל כי
כך:

1. הם מגנים טוב יותר על הדגים ברשת.

2. הם משתפים פעולה עם הדגים.

3. הם יכולים לשחק עם הדגים.

4. הם יכולים לתפוס בקלות את הדגים.

5. איך הדולפינים הבוגרים מגנים על הגורים שבלהקה בשעת סכנה?

6. איך הדולפינים עוזרים לדייגים לדוג דגים?

7. בקטע כתוב שהדגים נלכדים ברשת.
מה פירוש המילה **נלכדים** במשפט הזה?
הקיפו את התשובה הנכונה.

1. נתפסים

2. מקיפים

3. מצופפים

4. נכנסים

8. ענו על שלוש השאלות שלפניכם.

הקיפו כן או לא ליד כל אחת מהן.

א. האם בקטע כתוב מה גודל הדולפין? **כן / לא**

ב. האם בקטע כתוב איך הדולפינים

מגנים זה על זה? **כן / לא**

ג. האם בקטע כתוב מתי הדולפינים

מגיעים לחופי ישראל?
כן / לא

9. רותי ביקרה לראשונה בחוף הדולפינים וחששה להיכנס למים.

יובל, שקרא את הקטע, אמר לה שאין לה מה לדאוג.
מה דעתכם על מה שאמר יובל?
הסבירו את תשובתכם.

10. השלימו את הקטע במילים מאותה המשפחה של **המילים המודגשות**.

כתבו מילה אחת בכל השלמה.

בני אדם נהנים **לשחות** לצד דולפינים. כשהייתי
באילת בחופש הגדול, גם אני _____ לצד
הדולפינים ונהניתי מאוד.

ראיתי שהדולפינים שחו סביב הגורים שלהם **והקיפו**
אותם.
אני לא אבהל אם הם ישחו גם סביבי ו _____
אותי.

כשיצאתי מן המים, הגיעה שעת ה**אוכל** של
 הדולפינים וראיתי איך המטפלת שלהם _____
 אותם.

11. סדרו את כל המילים שבמחסן למשפט.

א.	רשת	המים	הדייג	בתוך	פורש
----	-----	------	-------	------	------

המשפט:

ב.	דולפינים	ומאכילים	ליד	אותם	ילדים	שוחים
----	----------	----------	-----	------	-------	-------

המשפט:

מי שתה את המים?

ניצה קיבלה מהדודים שלה מתנה, דגי זהב בתוך צנצנת של זכוכית. היא שמחה מאוד.

כמה פעמים ביום התקרבה אל צנצנת הדגים והסתכלה בדגים הזריזים. יום–יום זרקה להם פירורי לחם והחליפה להם את המים בצנצנת.

יום אחד ראתה ניצה שהצנצנת כמעט ריקה, ומיד מילאה אותה במים. למחרת בבוקר ראתה שבצנצנת שוב חסרים מים, וכך קרה גם ביום השלישי וגם ביום הרביעי.

"מי שותה בלילה את המים?" התפלאה ניצה.
 "הדגים שותים את המים!" ענה טל הקטן. כל בני הבית צחקו.

החליטה ניצה: "כל הלילה לא אישן, אשכב ערה כדי לגלות מי שותה את המים".
 בלילה שכבה ניצה ערה במיטה.

היא הייתה עייפה מאוד, אך התאפקה ולא נרדמה.

לפתע שמעה קול: "לק–לק–לק...".

היא הרימה את ראשה וראתה את החתולה עומדת על השולחן, ראשה בתוך הצנצנת והיא מלקקת את המים.

הבינה ניצה שהחתולה לא כל כך צמאה, היא
פשוט רוצה לתפוס את הדגים, אך הדגים
פיקחים הם וזריזים.
הם בורחים לתחתית הצנצנת, והחתולה אינה
מצליחה לתפוס אותם.
מאותו יום הקפידה ניצה לסגור בלילה את דלת
חדרה.

שאלות:

1. בשורה השנייה בסיפור כתוב שניצה שמחה.

כתבו מדוע.

2. כיצד טיפלה ניצה בדגים שלה?

1. _____

2. _____

3. בסיפור כתוב שניצה הסתכלה בדגים הזריזים.

מה פירוש המילה **זריזים**?

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. זהירים

2. מהירים

3. צבעוניים

4. חכמים

4.מדוע התפלאה ניצה כשהביטה בצנצנת?

הקיפו את התשובה הנכונה.

1.כי ראתה שחסרים מים.

2.כי הדגים נעלמו.

3.כי נגמרו פירורי הלחם.

4.כי החליפו את המים.

5.מדוע התאפקה ניצה ולא נרדמה?

6.מדוע הדגים בורחים לתחתית הצנצנת?

7.בסוף הסיפור מסופר שניצה לא נתנה לחתולה להיכנס לחדר שלה. מדוע?

8.המילה "אשכב" היא ממשפחת המילים **ש כ ב**.

הקיפו את המילים השייכות למשפחת המילים **ש כ ב**.

ישכבו חשב לשכב כבשים כביש

9. האם, לפי דעתכם, כדאי שיהיו בבית גם חתול וגם דגים?

הסבירו בעזרת הסיפור

10. מהסיפור אפשר להבין שניצה הייתה ילדה אחראית.

תארו שני מעשים שאפשר ללמוד מהם שהיא הייתה אחראית.

1.

2.

קראו את הקטע, וענו על השאלות שבעמודים
הבאים.

מי הקיש על הדלת שלי?

בחופשת הפסח התעוררה אורית מוקדם בבוקר לקול
נקישות מוזרות. היא העירה את מירי, אחותה
הגדולה: "מישהו בא אלינו!"
"לא יכול להיות!" קראה מירי, "כולם עדיין ישנים!"
שוב נשמעו נקישות.
אורית קמה והלכה אל דלת הכניסה.
"מי שם?" לחשה.
לא היתה תשובה.
היא חזרה למיטה וכמעט נרדמה.
ואז, "טוק-טוק" — מישהו הקיש ולא הפסיק.
גם מירי שמעה.
"בואי, אורית," היא קראה, "נלך לראות מי זה."
פתחו הבנות את דלת הכניסה ולא ראו איש.
הן יצאו לחדר המדרגות והשאירו את הדלת פתוחה.
הרוח טרקה אותה, והבנות נשארו בחוץ.
הן לא רצו להעיר את ההורים, אבל לא היתה להן
בררה.
מירי דפקה על הדלת.
"מאין אתן באות?" התפלאו ההורים כשפתחו את
הדלת.

הבנות סיפרו מה קרה, וההורים אמרו: "כנראה חלמתן חלום."

ברגע זה ממש שוב הדהדו בבית נקישות.

ההורים והילדות הלכו מחדר לחדר וחיפשו מאין באות הנקישות.

כאשר התקרבו לחדר הילדים, לחשה מירי: "מכאן שומעים הכי טוב."

במרפסת שליד חדר הילדים עמדה ציפור והקישה במקורה על דלת הזכוכית של המרפסת.

"תראו," הצביעה אורית, "זאת ציפור!"

אורית פתחה את דלת המרפסת, אך הציפור נבהלה וברחה.

"הציפור תבוא רק אם היא לא תראה אותנו," אמרה מירי, "בואי נתחבא."

כעבור זמן—מה חזרה הציפור והקישה שוב על הדלת.

עברו ימים אחדים ומן המרפסת נשמעו ציוצים דקים.

מירי ואורית פתחו בזהירות את הדלת, והנה בין ענפי השיח המטפס על קיר המרפסת ראו הבנות קן זעיר.

חשבה מירי בלבה: "מדוע הקישה הציפור על הדלת? אולי היא רצתה

לספר לנו על הקן ולהזהיר אותנו שלא להתקרב אליו?"

אורית הביטה מדי יום בקן וראתה איך הציפור מאכילה את הגוזלים שלה.

היא התבוננה בהם עד שהגוזלים גדלו והקן נעזב.
"אני מקווה שבשנה הבאה תחזור הציפור למרפסת,"
אמרה אורית בלבה.

שאלות:

1. כותרת הסיפור היא "מי הקיש על הדלת שלי?"
מי באמת הקיש על הדלת?

2. בתחילת הסיפור מירי לא האמינה שמישהו בא אליהם.

לפי מה אפשר להבין זאת?

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. "בואי, אורית, נלך לראות מי זה."
2. "לא יכול להיות! כולם עדיין ישנים!"
3. "טוק-טוק" — מישהו הקיש ולא הפסיק.
4. "מי שם?" לחשה. לא היתה תשובה.

3. אורית ואחותה יצאו לחדר המדרגות ונשארו בחוץ.
מדוע הן נשארו בחוץ?

4. בסיפור כתוב: "ברגע זה ממש שוב הדהדו בבית נקישות."

מה פירוש המילה **הדהדו** במשפט הזה?
הקיפו את התשובה הנכונה.

1. נדנדו

2. התחילו

3. נשמעו

4. צלצלו

5. **מה קרה אחרי מה?**

כתבו מספר ליד כל משפט לפי הסדר הנכון בסיפור.

הילדות יצאו לחדר המדרגות ונשארו מחוץ לבית. ☐

הילדות התעוררו לקול נקישות. ☐ 1

הילדות גילו מי דופק על דלת המרפסת. ☐

הילדות פתחו את דלת הכניסה. ☐

הילדות וההורים חיפשו בכל החדרים בבית. ☐

6. מה החליטו הילדות לעשות כדי שהציפור תחזור למרפסת?

7. השלימו :

בסוף הסיפור מירי ואורית הבינו שהציפור הגיעה למרפסת הבית כדי :

8. מה חשבה אורית כאשר הגוזלים גדלו והקן נעזב?

9. לפי הסיפור, כשאורית פתחה את דלת המרפסת, הציפור נבהלה וברחה.

מה דעתכם על המעשה של אורית?
הסבירו את תשובתכם לפי הסיפור.

10. השלימו את הקטע במילים מאותה המשפחה של
המילים המודגשות.

כתבו מילה אחת בכל השלמה.

בכל בוקר אני שומעת את הציפור **מצייצת** ליד חלוני
ואת הגוזלים _____ אליה בחזרה.
יום אחד, כאשר **פתחתי** את הדלת והשארתי גם
את החלון _____, הציפור עפה לתוך
הבית. **נבהלתי** מאוד וגם הציפור _____ ועפה החוצה.

11. סדרו את כל המילים שבמחסן למשפט.

א.	אחותה	את	נבהלה	והעירה	אורית
----	-------	----	-------	--------	-------

המשפט:

ב.	השיח	הציפור	בין	קן	ענפי	בנתה
----	------	--------	-----	----	------	------

המשפט:

קראו את הקטע, וענו על השאלות שבעמודים
הבאים.

הצמר

צמר הוא סוג של שער הצומח על עורם של בעלי חיים
שונים.

שער זה שומר על חום גופם של בעלי החיים, בייחוד
במקומות קרים בעולם.

לבעלי חיים שונים יש סוגי צמר שונים. יש צמר
גס מאוד ודוקרני, ויש צמר רך ועדין. לכבשים, למשל,
יש צמר רך מאוד.

בחורף, כשקר בחוץ, אנחנו לובשים בגדים חמים.
יש בגדי חורף העשויים מצמר.

בגדי הצמר שומרים היטב על חום גופנו, וכך אנו לא
מתקררים.

את הצמר להכנת בגדים האדם משיג מבעלי חיים
שהוא מגדל בסביבתו, למשל: כבשים, עזים וגמלים.
בסוף כל חורף, כאשר מזג האוויר מתחיל להתחמם,
גוזזים במספריים גדולים את הצמר שצמח על עורם
של בעלי החיים במשך החורף.

לבעלי החיים נוח יותר בעונת הקיץ בלי הצמר העבה
והכבד.

עד החורף הבא כבר יצמח על עורם צמר חדש.
לפעולה של גזיזת הצמר קוראים "גז".

לאחר הגז אורזים את הצמר שנגזז בחבילות גדולות
ושולחים אותו לשטיפה. מן הצמר שנשטף מכינים
חוטי צמר.

בעבר אנשים הכינו את חוטי הצמר ביד, אך כיום
מייצרים את החוטים בעיקר בעזרת מכונות.
לאחר שחוטי הצמר מוכנים, אפשר לצבוע אותם או
להשאיר אותם בצבע הטבעי שלהם.

מן החוטים האלה אפשר לסרוג
סוודרים, כובעים וצעיפים לחורף, וגם להכין מהם
שטיחים ושמיכות.

שאלות:

1. מה תפקיד הצמר אצל בעלי חיים?

2. מאילו בעלי חיים האדם יכול להשיג צמר להכנת בגדים? הביאו שתי דוגמאות מן הקטע.

1. _____

2. _____

3. מה עושים בפעולת הגז?

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. צובעים את הצמר.

2. גוזרים את הצמר.

3. אורזים את הצמר.

4. סורגים את הצמר.

4. כיצד מכינים בגדי צמר?

כתבו מספר ליד כל משפט לפי הסדר הנכון של הפעולות מ-1 עד 4

מכינים חוטים מן הצמר. ☐

שוטפים את הצמר. ☐

גוזזים את הצמר של בעלי החיים. ☐

סורגים בגדים. ☐

5. מדוע גוזזים את הצמר בסוף החורף?

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. כי בסוף החורף הצמר רך ועדין במיוחד.

2. כי במשך החורף צומחים סוגי צמר שונים.

3. כי בסוף החורף בני אדם לובשים בגדים

העשויים מצמר.

4. כי במשך החורף צומח צמר רב על עורם

של בעלי החיים.

6. אם המשפטים שלפניכם נכונים לפי הקטע?

הקיפו **נכון** או **לא נכון** ליד כל משפט.

1. האדם משיג צמר רק מכבשים. **נכון / לא נכון**

2. את חוטי הצמר משאירים בצבע הטבעי שלהם כי
אי אפשר לצבוע אותם. **נכון / לא נכון**

3. כיום מכינים חוטי צמר בעיקר בעזרת מכונות, אך
בעבר הכינו אותם ביד. **נכון / לא נכון**

7. האם לשאלות שלפניכם יש תשובה בקטע?

הקיפו **כן** או **לא** ליד כל שאלה.

1. האם בקטע כתוב מאין האדם **כן/לא**

משיג את הצמר?

2. האם בקטע כתוב מה אוכלים **כן/לא**

בעלי החיים בחורף?

3. האם בקטע כתוב מה מכינים **כן/לא**

מחוטי צמר?

4. האם בקטע כתוב מהו סוג הצמר **כן/לא**

של הגמל?

8. מיכאל קרא את הקטע ואמר שלדעתו הגז חשוב ומועיל גם לבני האדם וגם לכבשים.

האם אתם מסכימים עם מיכאל?

הסבירו את תשובתכם לפי הקטע.

9. השלימו את המשפטים בעזרת מילים ממשפחת המילים **צ-ב-ע**.

א. אם רוצים _____ את חוטי הצמר, שולחים אותם למפעל.

ב. במפעל _____ את החוטים בצבעים שונים.

ג. מהחוטים ה_____ סורגים סוודרים וצעיפים.

10. סדרו את כל המילים שבמחסן למשפט.

א.

בחורף	חמים	כי	בגדים	קר	לובשים
-------	------	----	-------	----	--------

המשפט:

ב.

אימא	סרגה	כבשים	צעף	לאחותי	מצמר
------	------	-------	-----	--------	------

המשפט:

מי מצחצח שיניים לדגים?

בים, בין סלעים ואלמוגים, חי דג קטן בשם נקאי.

דג הנקאי

הנקאי נקרא כך מפני שהוא מנקה את הגוף

של דגים אחרים, וגם מוציא שאריות אוכל

מבין השיניים שלהם. שאריות אלה הן המזון של

הנקאי.

דג הנקאי מזמין את הדגים לבוא אליו להתנקות.

איך הוא מזמין אותם? הוא שוחה במים בצורה

מיוחדת כמו ריקוד, וכך הוא מסמן לדגים שהוא

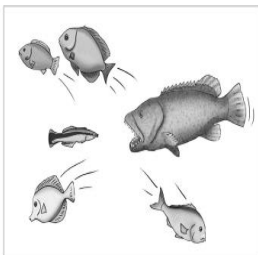
פנוי. הדגים מתאספים ליד הנקאי ומחכים לו

בתור לניקוי. התור הזה דומה לתור של מכוניות

שמחכות לשטיפה בתחנת דלק.

הדגים הגדולים והטורפים לא מחכים בתור. כאשר

דג גדול וטורף מגיע לנקאי כדי להתנקות,

התור מתפזר. הדג הטורף פוער את פיו הגדול,
והנקאי הקטן נכנס לתוכו ללא פחד ומוציא ממנו
שאריות מזון.

הדג הטורף אינו נוגע לרעה בנקאי, להפך, הוא
מחכה בסבלנות עד שהנקאי יגמור את עבודתו.
הנקאי והדגים שהוא מנקה הם דוגמה לבעלי חיים
המשתפים פעולה בטבע. הדגים זוכים לניקוי
ול"צחצוח שיניים", והנקאי זוכה לקבל מזון.

שאלות:

1. מדוע קוראים לדג הנקאי בשם זה?

2. איך דג הנקאי מסמן לדגים שהוא פנוי?

3. התבוננו בתמונה:

בתמונה רואים תור של מכוניות שמחכות לשטיפה.
איך התור הזה קשור לקטע שקראתם על הנקאי?

4. התבוננו בתמונות שלפניכם.

לפי הקטע שקראתם, השלימו וכתבו מה קורה בכל תמונה.

בהתחלה הדגים

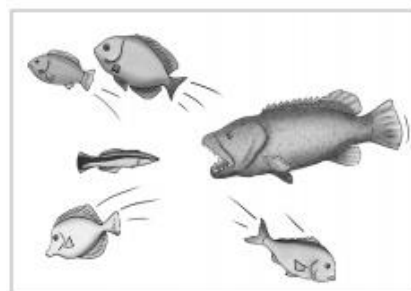
כדי שדג הנקאי

א.

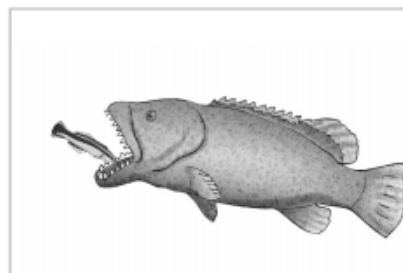
אחר-כך הדג הטורף

והדגים

ב.

בסוף דג הנקאי

ג.

5. הנקאי והדגים שהוא מנקה הם דוגמה לבעלי חיים המשתפים פעולה בטבע.

מה כל אחד מהם מקבל?

השלימו:

הנקאי מקבל

הדגים מקבלים

6. בקטע כתוב שהדג הטורף **פוער** פה גדול.

השלימו:

במקום המילה **פוער** אפשר לכתוב את המילה

7. בקטע כתוב שהדג הטורף **אינו נוגע לרעה** בדג

הנקאי. למה הכוונה במילים **אינו נוגע לרעה**?

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. לא פוגע

2. לא מפחד

3. לא כועס

4. לא מתקרב

אנפית הבקר

אנפית הבקר היא ציפור גדולה ולבנה.
היא מחפשת חרקים שנמצאים על גופן של פרות
כדי לאכול אותם. חרקים אלה מציקים לפרות,
והפרות נהנות כשהאנפית מנקה אותן.

8. לפי הקטעים שקראתם, במה דומה אנפית
הבקר לדג הנקאי?

9. השלימו בכל משפט מילה מאותה משפחה של המילה המודגשת.

דוגמה:

לדג הנקאי יש **ריקוד** מיוחד.

הוא _____ בין סלעים ואלמוגים.

א. הדגים שרוצים **צחצוח** שיניים מגיעים אל הנקאי.

הנקאי _____ את השיניים שלהם.

ב. מכוניות מחכות בתור ל**שטיפה** בתחנת הדלק.

בתחנה _____ אותן במים ובסבון.

ג. ה**שחייה** של דג הנקאי מיוחדת מאוד.

הוא _____ בצורת ריקוד.

ד. בטבע יש **שיתוף** פעולה.

בעלי החיים _____ פעולה זה עם זה.

קיפוד בא לחצר

יש בעלי חיים כמו לטאות וציפורים שהופעתם בשכונה אינה מעוררת התרגשות מיוחדת. אבל כאשר מופיע בחצר שלנו קיפוד, השמחה גדולה. הקיפודים מבקרים אצלנו בחצר לעתים רחוקות. יש להם פרצוף חמוד, מחודד כזה, ועיניים שחורות. בדרך כלל רואים רק את הקוצים של הקיפוד, והוא מסכים לגלות את פרצופו, רק אם הוא בטוח שאינו נמצא בסכנה. ראשונה ראתה גילה את הקיפוד שבא לחצר וקראה: "תראו, תראו! כדור של קוצים!" "היא בטח מצאה קיפוד", צעק יורם בהתרגשות, ורץ לראות. "קיפוד! קיפוד!" צהלו הילדים ורצו למקום שבו עמדה גילה. "צריך להפוך אותו, ואז נראה את הפנים שלו", אמר יורם. "תביאו מקל!" אמרה גילה. הילדים החלו לחפש מקלות ולא מצאו דבר. "בואו נזרוק אבנים", אמרו ילדים אחדים.

מטר האבנים שנזרק על גבו של הקיפוד המסכן
הרעיד אותו, והוא זז. "תפסיקו, תפסיקו!" צעק
יורם, "אתם עוד תהרגו אותו!"

אבל המשחק מצא חן בעיני הילדים, והם לא נשמעו
לאזהרתו של יורם. אז התנער הקיפוד, רץ קדימה
ונפל לתוך בור עמוק וצר. הילדים הסתכלו בעצב
בבור. "איך נחלץ אותו עכשיו?" חשבו הילדים, ולא
מצאו פתרון. למזלם עבר במקום אבא של גילה.
היא סיפרה לו בבכי מה קרה. "אל תבכיי", אמר אבא
וביקש להביא לו את-חפירה. הוא חפר בזהירות
והרחיב את הבור.

אלה היו דקות של ציפייה מתוחה. "האם הקיפוד
נשאר בחיים? האם הוא יצליח לצאת?" שאלו
הילדים את עצמם.

והנה, פתאום, זז משהו בבור, וקיפוד אפור שפרצופו
קטן ומחודד, זחל מתוכו החוצה. הוא הביט אל
הילדים לרגע בעיניו הזעירות, ומיד ברח אל בין
השיחים.

הילדים הביטו אחריו בהקלה ובשמחה ואמרו:
"לעולם לא נזרוק עוד אבנים על קיפודים!"

שאלות:

1. מדוע הילדים התרגשו כל כך כאשר גילו קיפוד
בחצר?

2. השלימו את המשפט לפי הסיפור.
אם הקיפוד בטוח שאינו נמצא בסכנה הוא

1. בסיפור כתוב: "קיפוד! קיפוד!" צהלו הילדים".
מה פירוש המילה **צהלו**?

1. אמרו

2. שמחו

3. חיפשו

4. נבהלו

2. כשהילדים ראו כדור של קוצים, גילה הציעה להביא מקל כדי:

1. להפחיד את הקיפוד.
2. לבדוק אם הקיפוד חי.
3. להפוך את הקיפוד.
4. להוציא את הקיפוד מהבור

3. מה קרה אחרי מה?

כתבו מספר ליד כל משפט לפי הסדר בסיפור.

הקיפוד זחל מתוך הבור החוצה.	____
הקיפוד רץ ונפל לתוך בור עמוק.	____
הילדים לא מצאו פתרון לבעיה.	____
אבא של גילה הרחיב את הבור.	____
הילדים זרקו אבנים על הקיפוד.	1

4. יורם התנהג באחריות. הביאו דוגמה מן הסיפור להתנהגותו האחראית של יורם.

5. בסיפור הילדים שואלים את עצמם: "האם הקיפוד נשאר בחיים? האם הוא יצליח לצאת?"
מה לדעתכם הרגישו הילדים לפי השאלות האלה?

6. מה למדו הילדים מן המעשה שעשו לקיפוד?

7. אם לדעתכם הסיפור "קיפוד בא לחצר" הוא סיפור עצוב, סיפור מרגש או סיפור שמח?

הסיפור הוא: _____
כי

8. הקיפו את כל המילים השייכות למשפחת המילים ח-פ-ר.

נחפור	חיפזון	חופרים	פורחים	תופרת	חפירה	פרח
-------	--------	--------	--------	-------	-------	-----

9. השלימו את המשפטים במילים מאותה המשפחה של המילים המודגשות.

א. כאשר קיפוד מופיע בחצר השמחה גדולה, אך כאשר לטאות _____ בחצר הן אינן מעוררות התרגשות מיוחדת.

ב. חשבנו שלא נצליח להוציא את הקיפוד מן הבור, אבל לבסוף _____ להוציא אותו.

10. סדרו את כל המילים שבמחסן למשפט.

א.

מתוך	קיפוד	הבור	אפור	זחל
------	-------	------	------	-----

המשפט:

ב.

אל	הזעירות	בעיניו	הקיפוד	הביט	הילדים
----	---------	--------	--------	------	--------

המשפט:

ערן והענק האיום

יום אחד, אחר הצהריים, יצא ילד קטן ושמו ערן לטייל בחורשה שליד ביתו.

הוא רצה להפתיע את אמו ולקטוף בשבילה פרחים.

ערן הקטן טייל בחורשה.

לפתע יצא מאחורי העצים יצור ענקי ומשונה שכמוהו לא ראה אף פעם.

"שלום!" אמר ערן בנימוס.

"מה פתאום שלום?! " צעק היצור המשונה והסתכל בערן הקטן מלמעלה למטה.

"אינך יודע מי אני?"

"לא", השיב ערן, "מי אתה?"

היצור המשונה ענה בזעם: "אני ענק איום!"

"נעים מאוד", אמר ערן, "שמי ערן".

"מה?! אני ממש מפלצת! תראה איזה שיניים מפחידות יש לי", צעק הענק ופער את פיו הענקי.

"יופי!" אמר ערן ופתח את פיו,

"הסתכל, לי נפלו ארבע שיניים, אבל אימא אמרה לי שיגדלו לי חדשות במקומן, חזקות יותר".

"די!" כעס היצור הענקי, ומרוב רוגז טלטל את אחד העצים עד שנשרו מעליו כל העלים.

פניו התאדמו, הוא נשם ונשף כמו קטר של רכבת וצרח: "אני ענק נורא ואיום, יש לי ציפורניים ארוכות

וחדות ושיניים נוראות, ואני כל כך ענקי שאני יכול להגיע אפילו עד... קצה הגבעה".

"מה אתה אומר?! אמר ערן, "בקצה הגבעה גדלים סביונים צהובים נהדרים. אתה יכול להגיע עם היד שלך עד לשם ולקטוף מהם?"

"בלי בעיות!" צעק הענק, הניף את זרועו הארוכה וכעבור רגע הושיט לערן זר פרחים צהובים.

"תודה לך!" קרא ערן בהתפעלות, "עכשיו יש לי פרחים בשביל אימא שלי, להתראות".

ערן החל ללכת והזר בידו. לפתע שמע קול משונה. הוא הביט לאחור וראה שמתחת לאחד העצים יושב הענק ובוכה.

"מה קרה לך?" שאל ערן והתקרב אליו.

"אני הענק המסכן ביותר בכל העולם", בכה הענק. "למה?" התפלא ערן.

"כי איזה מין ענק אני, אם אפילו ילד קטן כמוך אינו פוחד ממני", השיב הענק.

"אין דבר", ניסה ערן לנחם אותו, "אתה דווקא נחמד כשאתה לא מפחיד".

בוא נהיה חברים, ואני מבטיח שלא אגלה לאף אחד שאתה לא מפחיד".

שאלות:

1. השלימו את המשפט.

ערן רצה לקטוף פרחים כדי

·

2. א. רן שאל את הענק: "מי אתה?"

הענק צעק: "אני ענק איום!"

מה ענה לו ערן?

ב. בסיפור כתוב שהענק צעק: "תראה איזה שיניים

מפחידות יש לי".

מה עשה ערן בתגובה על כך?

3. בסיפור כתוב שפניו של הענק התאדמו, והוא נשם

ונשף כמו קטר.

ממשפט זה אפשר להבין ש—

1. הענק התלהב.

2. הענק התעייף.

3. הענק נבהל.

4. הענק כעס.

4. למה שאל ערן את הענק אם הוא יכול להגיע עם היד שלו עד לקצה הגבעה?
1. כי הוא רצה להיעזר בידו הארוכה של הענק.
2. כי הוא לא ידע את הדרך לקצה הגבעה.
3. כי הוא לא האמין שהיד של הענק ארוכה.
4. כי הוא רצה לבדוק אם יש פרחים בקצה הגבעה.
5. למה הענק אמר על עצמו שהוא הענק המסכן ביותר בעולם?
1. כי ערן לא רצה להיות חבר שלו.
2. כי ערן הלך ולא נשאר לשחק אתו.
3. כי הוא לא הצליח להפחיד את ערן.
4. כי הוא לא הצליח לקטוף פרחים.
6. לסיפור קוראים "ערן והענק האיום".
- האם לדעתכם הענק בסיפור הוא **באמת** איום?
- הסבירו את תשובתכם לפי הסיפור.

7. בסיפור כתוב שהענק הושיט לערן זר פרחים צהובים. מה פירוש המילה הושיט במשפט זה?

1. הגיש

2. שלח

3. הוריד

4. קטף

8. סדרו את כל המילים שבמחסן למשפט, וכתבו אותו.

רכבת	נשף	של	קטר	הענק	כמו
------	-----	----	-----	------	-----

א. המשפט:

שנשרו	עד	העצים	הענק	העלים	את	טלטל
-------	----	-------	------	-------	----	------

המשפט:

9. השלימו את המשפטים במילים **מאותה המשפחה** של **המילים המודגשות**.

א. ערן שמע את **הבכי** של הענק. הוא ניגש אליו

ושאל אותו: "מדוע אתה _____?"

ב. הענק **צעק** ביער: "אני ענק איום!" וכל מי שטייל

ביער שמע את ה _____ שלו.

ג. קראתי לאחי סיפור על מפלצות **מפחידות**,

ומרוב _____ הוא לא נרדם כל הלילה.

ד. אני ומשפחתי אוהבים מאוד **לטייל**.

בכל _____ אנחנו מבקרים באזור אחר בארץ.

10. קראו את הקטע, והוסיפו נקודה □ או סימן שאלה □ במקום המתאים.

□ רן אמר לענק: "ראיתי שיש לך יד ארוכה

□ אולי אתה יכול לקטוף לי פרחים "

□ ענה הענק: "אקטוף לך פרחים, אם תהיה חבר שלי "

11. כתבו את המילים שלפניכם לפי סדר האלף-בית.

ענק, גבעה, עולם
מפלצת, ציפורניים, צהובים

1. _____.

2. _____.

3. _____.

4. _____.

5. _____.

6. _____.

יש מפלצת באגם

הצב צבטוש גר במקום נוח בין השיחים, אבל הוא לא היה מרוצה.

נמאס לו להיות החיה האיטית ביותר ביער.

בקיץ, כאשר כל החיות היו הולכות לרחוץ באגם, צבטוש היה מגיע תמיד אחרון.

כל החיות היו צוחקות וקוראות לו: "זחלן!", "גב עקום!" וצבטוש היה מתבייש, מכניס את ראשו לתוך השריון וחוזר בלי להרטיב אפילו את כפות רגליו.

יום אחד ראה צבטוש את הקרנף וחשב לעצמו: איזו קרן גדולה! אילו הייתה לי קרן כזאת, אף אחד לא היה צוחק עליי.

צבטוש מצא חתיכת עץ וחיבר אותה למצחו.

עד הצהריים מצא צבטוש גם צינור גומי ועשה לעצמו חדק כמו של פיל, וממניפה צבעונית עשה לעצמו זנב כמו של טווס. לאחר שסיים החליט ללכת לאגם.

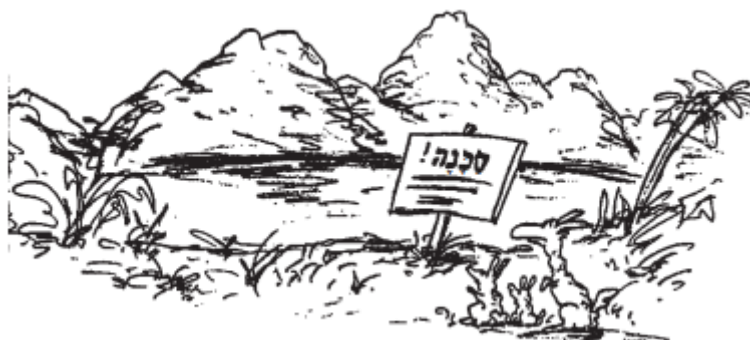
בדרך פגש צבטוש את הג'ירף. הג'ירף הביט בו, נבהל ומיד ברח. צבטוש המשיך ללכת וראה את האריה.

"הי!" נופף לו צבטוש, אבל האריה הסתכל בו במבט מבוהל ונעלם בין השיחים.

מוזר מאוד! חשב צבטוש והמשיך ללכת לאטו.

כשהגיע לאגם התפלא שאין בו שום חיה.

הוא נכנס למים, צלל ונעלם בתוכם.
מיד יצאו החיות מבין השיחים ועמדו על שפת האגם.
"ראיתם?" לחש בפחד הג'ירף, "באגם יש מפלצת
מסוכנת ביותר!"
"צריך להיזהר מאוד", מלמל האריה.
כל אותו הזמן שחה לו צבטוש מתחת למים.
הוא כל כך נהנה, עד שלא שם לב כלל שהקרן נשרה
ממנו ואתה גם החדק והמניפה.
כשעלה אל פני המים, שמע צבטוש קול רעש והמולה,
זקף את ראשו ושמע את החיות צועקות לעברו: "צא
החוצה, צבטוש! מהר!", "מה קרה?" שאל צבטוש.
"יש מפלצת במים עם קרן וזנב!" צעק הג'ירף.
"מהיום והלאה אין להתרחץ באגם!" אמר האריה.
כולם היו רציניים מאוד, ורק צבטוש חייך חיוך קטן.
מאותו היום לא העזו החיות לשחות באגם, אבל היה
מישהו שהמשיך להיכנס לאגם ולשחות בו.
אתם כבר יודעים מי...

שאלות:

1. בתחילת הסיפור צבטוש לא היה מרוצה.

מדוע הוא הרגיש כך?

2. למה החליט צבטוש להתחפש?

1. כדי שיהיה גדול יותר.

2. כדי שיהיה מהיר יותר.

3. כדי שהחיות יפחדו ממנו.

4. כדי שהחיות לא יצחקו עליו.

3. איך התחפש צבטוש?

השלימו את המשפטים.

1. צבטוש לקח חתיכת עץ ועשה לעצמו _____
כמו של קרנף.

2. צבטוש לקח _____ ועשה לעצמו חדק כמו של
פיל.

3. צבטוש לקח מניפה צבעונית ועשה לעצמו
כמו של _____.

4.הג'ירף והאריה ראו את צבטוש וברחו ממנו.

צבטוש חשב לעצמו : מוזר מאוד!

מכך אפשר להבין שצבטוש לא ידע ש :

5.בסיפור כתוב שצבטוש זקף את ראשו כאשר עלה אל פני המים ושמע קול רעש והמולה.

למה הכוונה במילים **זקף את ראשו**?

1. סובב את ראשו.

2. הרים את ראשו.

3. הכניס את ראשו.

4. הניע את ראשו מצד לצד.

6.איך נראה צבטוש כאשר הוא יצא מהמים?

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. כמו צב רגיל

2. כמו קרנף גדול

3. כמו מפלצת משונה

4. כמו טווס צבעוני

7. האריה אמר: "מהיום והלאה אין להתרחץ באגם!"
 וצבטוש חייד חיוך קטן.
 מדוע לדעתכם חייד צבטוש?

8. האם הייתם מציעים לצבטוש לגלות לחיות היער
 את הסוד שלו?
 הסבירו את תשובתכם לפי מה שקראתם.

9. העתיקו מתוך מחסן המילים את המילה החסרה
 במשפט.

א. צבטוש הכניס את ראשו לתוך השריון
 להסתתר מפני החיות. _____

גם	כדי	אחר – כך	בגלל
----	-----	----------	------

ב. צבטוש צבע את השריון שלו בפסים וחשב שהוא
 ראה _____ זברה.

אחר - כך	ליד	במקום	כמו
----------	-----	-------	-----

ג. צבטוש הגיע תמיד אחרון לאגם _____ הוא
היה איטי מאוד.

כי אך לכן אפילו

ד. החיות רצו מאוד לשחות באגם, _____ הן
פחדו מהמפלצת.

כן אבל גם אם

10. השלימו את המשפטים במילים מאותה המשפחה
של המילה להסתכן.

החיות לא נכנסו לאגם כי הן חשבו שזה

הן חשבו שכל מי שנכנס למים נמצא
ב _____ גדולה.

1. השלימו את המשפטים במילים מאותה
המשפחה של המילה רחצה.

החיות אוהבות מאוד _____ באגם.
הן _____ באגם בכל יום.

צבי-ים

צבי-הים חיים בתוך מי-הים. כאשר צב-הים זקוק לאוויר, הוא עולה אל פני המים, מוציא את ראשו, שואף אוויר ומיד צולל בחזרה. צב-הים שוחה במים בעזרת סנפירים המשמשים כמו משוטים.

הזכר נמצא כל חייו בתוך המים, ורק הנקבה יוצאת ליבשה כדי להטיל ביצים.

היא צריכה להתרחק ממי-הים, כי המים המלוחים עלולים להזיק לקליפות הביצים העדינות. היא מתקדמת על החוף לאט ובקושי רב באמצעות הסנפירים שלה, מפני שהם אינם מתאימים לזחילה על החול.

כאשר הנקבה מגיעה למקום מתאים, היא מתחילה להכין קן לביצים.

היא חופרת גומה בחול בעזרת הסנפירים והזנב. בתוך הגומה היא מטילה מאה

ביצים בערך, כל ביצה בגודל של כדור פינג-פונג.

אחר כך היא מכסה היטב את הקן בחול.

הנקבה אינה נשארת לדגור על הביצים ולחמם אותן, אלא חוזרת לאט אל המים.

השמש היא שמחממת את הביצים, וכעבור חודשיים בוקעים הצבים הזעירים.

הם יוצאים מהקן בלילה וזוחלים מיד אל הים.

קן בחול

צב-ים קן בחול סכנות רבות אורבות לביצים
שבגומות החול וגם לצבים הזעירים.

כלי רכב הנוסעים על החוף עלולים להרוס את הקנים
ולפגוע בביצים, ובעלי חיים עלולים לטרוף את הצבים
הזעירים בזמן שהם זוחלים אל הים.

הצבים האלה עלולים גם להילכד בשקיות ניילון או
בעטיפות של חטיפים שנשארו על החוף.

הצבים הזעירים שמצליחים להגיע אל הים,
מתחילים את חייהם בתוך המים.

לאחר כמה שנים, כשצבי-ים כבר גדולים,
הנקבות הבוגרות יוצאות אל היבשה כדי להטיל
ביצים.

שאלות:

1. השלימו את המשפטים.

צבי-הים חיים בתו ך המים. הם מוציאים את ראשיהם מהמים כדי

_____.

רק הנקבות יוצאות ליבשה כדי

_____.

2.א. למה משמשים הסנפירים של צבי-הים **במים**?

ב. למה משמשים הסנפירים של הנקבות **על החוף**?

3. בקטע מתוארות הפעולות שהנקבה עושה לאחר שהיא יוצאת ליבשה.

כתבו ליד כל משפט מספר מ-1 עד 4, לפי הסדר הנכון של הפעולות.

היא חופרת גומה בחול. ☐

היא מתרחקת מהים. ☐

היא מכסה את הקן. ☐

היא מטילה ביצים. ☐

4. מדוע הנקבה מטילה ביצים רחוק מהמים?

5. בקטע כתוב שהנקבה מתקדמת על החוף לאט ובקושי רב באמצעות הסנפירים.
למה הכוונה במילים באמצעות הסנפירים?

1. באמצע הסנפירים

2. מעל הסנפירים

3. למרות הסנפירים

4. בעזרת הסנפירים

6. הנקבה אינה דוגרת על הביצים.

איך בכל זאת מתפתחים בביצים צבים זעירים?

7. איך בני האדם יכולים למנוע את הסכנות הרבות האורבות לביצים ולצבים הזעירים, לפי הקטע?

8. העתיקו מתוך מחסן המילים את המילה החסרה במשפט.

א. הנקבה מטילה ביצים, _____ אינה דוגרת עליהן.

אך כי לכן גם

ב. בעלי חיים עלולים לטרוף את הצבים הזעירים _____ הם זוחלים אל הים.

בינתיים כעבור כאשר לאחר

ג. הצבים עלולים להיעלם מהעולם _____ הסכנות הרבות שאורבות להם.

כמו לכן בגלל אפילו

ד. גודל ביצה של צב-ים _____ הוא גודל של כדור פינג-פונג.

גם יותר אפילו כמו

9. השלימו את המשפטים במילים מאותה המשפחה של המילה **לכסות**.

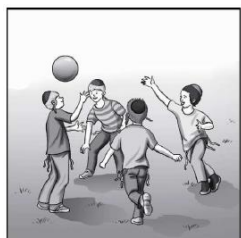
הנקבה מטילה ביצים ו _____ אותן בחול.
סכנות רבות אורבות לביצים, ולכן חשוב שהן יהיו _____ בחול.

10. השלימו את המשפטים במילים מאותה המשפחה של המילה **לזחול**.

הנקבה שוחה בים ו _____ על החוף.
ה _____ שלה אטית מאוד.

הכדור הירוק

מאיר, אפרים, נחומי ואני שיחקנו בגינה הציבורית
כאשר כל זה קרה.

מאיר זרק כדור ירוק למרחק, וכולנו רדפנו אחרי
הכדור. עלינו על גבעת הדשא שבגינה וירדנו
מעברה האחר. שם למטה ראינו ילד שלא
הכרנו, משחק בכדור הירוק שלנו וחיוך על פניו.
"הי, ילד, עזוב את הכדור שלנו!" צעק מאיר,
אבל הילד לא ענה.

"ילד, עזוב! זה הכדור שלנו!" צעק נחומי, אבל הילד
המשיך לשחק בכדור.

אפרים התקרב אל הילד ותפס בידו. נעמדנו כולנו
סביבו, ארבעה נגד אחד.

"כתוב בתורה 'לא תגנוב', לא שמעת?" שאלתי.

מאיר לא שאל שאלות. הוא ניגש אל הילד וחטף ממנו
את הכדור.

הילד פרץ בבכי ואמר: "מה אתה עושה? זה הכדור
שלי!"

"לא נכון, זה הכדור שלנו!" קראנו כולנו.

הילד המשיך לבכות והתרחק מאיתנו בצעדים
מהירים.

"טוב, בואו נמשיך לשחק", אמר נחומי.

"נראה מי זורק הכי רחוק", הציע אפרים.

"אני ראשון!" קרא מאיר, וזרק את הכדור הרחק מאיתנו.

רצנו כולנו לתפס את הכדור, אבל הכדור התגלגל אל השיחים ונעלם ביניהם.

"איך נמצא אותו בסבך הזה?" התלונן מאיר.

התכופפנו כולנו, זחלנו אל בין השיחים, הזזנו ענפים, ואז קרה דבר מוזר. מצאנו שם שני כדורים ירוקים שנראו בדיוק אותו הדבר.

יצאנו מלוכלכים מבין השיחים ובידינו שני הכדורים. "יופי, נשחק בשניהם", הכריז אפרים.

"מצוין", קרא נחומי, "יש לי רעיון למשחק".

"חכו רגע", עצרתי אותם, "כדור אחד לא שלנו, אנחנו צריכים להשיב את האבדה".

"אולי הכדור שייך לילד ההוא", אמר אפרים.

"לקחנו את הכדור שלו וגם העלבנו אותו", אמר מאיר בבושה. התחלנו לרוץ לכוון שאליו רץ הילד. ידענו שעלינו למצוא אותו עכשיו, ולא - מי יודע אם נפגש בו שוב.

לבסוף מצאנו את הילד ואת אימו בתחנת האוטובוס שמאחורי הגינה. התקרבו אליהם מבישים, הגשנו לילד את הכדור וביקשנו סליחה. הילד חייך. אני עדין זוכר את החיוך שלו.

שאלות:

1. מדוע מאיר חטף לילד את הכדור?

2. הקיפו את התשובה הנכונה.

בספור מאיר אומר: "איך נמצא אותו בסבך הזה?"

במלה **אותו**-

1. מאיר מתכון לילד.

2. מאיר מתכון לכדור.

3. מאיר מתכון לאפרים.

4. מאיר מתכון לסבך.

3. בספור כתוב: "התכופפנו כלנו, זחלנו אל בין

השיחים, הזזנו ענפים, ואז קרה דבר מוזר".

מה הדבר המוזר שקרה?

4. בספור כתוב: " ייפי, נשחק בשניהם', הכריז
אפרים". מה פרוש המלה **הכריז**?
הקיפו את התשובה הנכונה.

1. קרא בקול

2. אמר בבושה

3. ענה בשמחה

4. בקש בחיוך

5. השלימו את המשפט.

הילדים ידעו שאם לא ימצאו את הילד מהר

6. מה קרה אחרי מה?

כתבו מספר ליד כל משפט לפי הסדר בספור.

☐ מאיר חטף מהילד את הכדור.

☐ ילד לא מכר שחק בכדור.

☐ ¹ הילדים שחקו בכדור.

☐ הילדים החזירו לילד את הכדור.

☐ הילדים מצאו שני כדורים שנראו אותו הדבר.

7. האם לדעתכם הספור "הכדור הירק" הוא

ספור עצוב או ספור מרגש או ספור שמח ?

הספור הוא

כי

8. הילדים הצטערו על מעשיהם.

הביאו דוגמה מן הספור המלמדת על כך.

9. הקיפו את כל המלים השייכות למשפחת המלים

ר-ד-פ.

פזר	רפוד	נרדף	רודפים	נפרד	רדיפה	דורכת
-----	------	------	--------	------	-------	-------

10. השלימו את המשפטים במלים מאותה המשפחה של המילים המדגשות.

א. הילדים חיפשו את הכדור הירק. הם לא מצאו אותו, ולכן בקשו ממוטי שיעזור להם _____ אותו.

ב. אפרים ומאיר הגישו לילד את הכדור ובקשו סליחה.

הילד חינך אליהם ו _____ להם.

11. סדרו את כל המלים שבמחסן למשפט.

עלה	שבגנה	הגבעה	על	מאיר
-----	-------	-------	----	------

המשפט:

הכדור	בין	מצאו	השיחים	את	הילדים
-------	-----	------	--------	----	--------

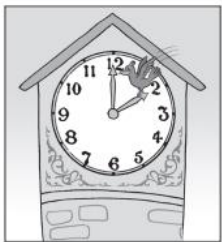
המשפט:

קראו את הקטע שלפניכם, וענו על השאלות שאחריו.

מעשה שהיה בציפור אחת ובשעון אחד

בעיר אחת, קטנה ורחוקה עמד מגדל גבוה במרכז העיר, ובראשו שעון גדול ועתיק. השעון היה השעון היחיד בכל העיר, וראו אותו מכל פינה. אנשי העיר היו נושאים עיניהם לעבר השעון ויודעים בדיוק מהי השעה.

יום אחד, כשהייתה השעה שתיים בצהריים, חלפה להקת ציפורים על פני העיר.

ציפור קטנה אחת נפרדה מהלהקה והתיישבה לנוח על המחוג הקטן שעמד בדיוק על הספרה שתיים.

בגלל כובד גופה זו המחוג הקטן בבת-אחת וצנח על הספרה שש.

פתאום, באמצע היום, הראה השעון שעל המגדל את השעה שש! אנשים נשאו עיניהם אל השעון הדייקן, שיפשפו עיניהם בתדהמה ואמרו זה לזה: "מה, כבר שש בערב? איך שהזמן רץ... כבר נגמר היום ואנחנו לא הרגשנו כלל!" מיד התעוררה בעיר בהלה רבה.

בעלי החנויות מיהרו לסגור את חנויותיהם, תלמידים ומורים פרצו מבתי הספר, ובבתים מיהרו להכין ארוחת ערב. רק איש אחד בעיר לא נבהל.

זה היה השען הזקן והחכם שבנה את השעון.

הוא התבונן בשעון, ראה שהשעה שש

ומיד הביט בשמש. השמש עמדה באמצע השמים, כמו בכל יום בשעה שתיים בצהריים!

השען חייד לעצמו, לקח סולם והלך אל מגדל השעון.

הוא טיפס על הסולם והזיז את המחוג הקטן של השעון בחזרה למקומו, אל הספרה שתיים.

אנשי העיר המבולבלים הביטו לעבר השעון, נדהמו ואמרו: "השעה עכשיו שוב שתיים בצהריים! האם כל זה היה חלום?"

לאט לאט פסקה הבהלה בעיר, החנויות נפתחו שוב ואנשים שבו לעבודתם. השען הזקן חזר לביתו והציץ מחלונו לעבר השעון. פתאום... נראתה מרחוק להקת ציפורים. השען הזקן נבהל ועצר את נשימתו... הציפורים התקרבו אל העיר, ולשמחתו, הפעם ירדו כולן לנוח על צמרות העצים.

השאלות:

1. הקיפו את התמונה המתאימה לתיאור השעון, לפי הכתוב בתחילת הסיפור.

2. בתחילת הסיפור כתוב שאנשי העיר היו

נושאים עיניהם לעבר השעון.

למה הכוונה במילים נושאים עיניהם?

א. מרימים עיניהם.

ב. מכסים עיניהם.

ג. פוקחים עיניהם.

ד. משפשפים עיניהם.

3. המחוג הקטן בשעון זז בבת-אחת מהספרה
שתיים לספרה שש. איך זה קרה?

4. מדוע התפלאו האנשים כשהראה השעון את השעה
שש?

- א. כי השמש שקעה.
- ב. כי השעון לא צלצל.
- ג. כי עדיין היה אמצע היום.
- ד. כי השעון היה יחיד ומיוחד.

5. מה עשו אנשי העיר המבוהלים כשהראה השעון
את השעה שש?

6. סיפור כתוב שהשען החכם התבונן בשעון, אחר-כך
הביט בשמש וחייד לעצמו.
מדוע חייד השען לעצמו?

7. מה עשה השען כדי להפסיק את הבהלה בעיר?

8. בסוף הסיפור כתוב שלהקת ציפורים התקרבה אל

העיר והשען הזקן נבהל.

מדוע נבהל השען הזקן?

9. הסיפור מעשה שהיה בציפור אחת ובשעון אחד

הוא סיפור מצחיק.

מדוע הסיפור מצחיק?

א. כי יש רק שעון אחד בעיר.

ב. כי השען הזקן לא ידע לתקן את השעון.

ג. כי ציפור קטנה אחת נפרדה מהלהקה.

ד. כי ציפור קטנה אחת הצליחה לבלבל עיר שלמה.

10. הפכו את המשפטים שלפניכם מיחיד לרבים.

א. בעיר קטנה ורחוקה עמד מגדל גבוה.

בערים _____ ו _____ עמדו _____.

ב. בעל החנות המבוהל מיהר ללכת לביתו.

בעלי החנויות _____ ללכת לביתם.

11. השלימו כל משפט במילה מתאימה **מאותה**

משפחה של המילה חזר.

א. התלמידים עזבו את בית הספר ו _____
אל בתיהם.

ב. להקת הציפורים התרוממה ועפה כדי _____
אל המגדל.

ג. השען הצליח _____ את המחוג למקומו.

12. לפניכם משפטים. העתיקו מתוך מחסן המילים
את המילה החסרה בכל משפט.

א. הציפור רצתה לנוח _____ הייתה עייפה.

אבל	גם	כי	אם
-----	----	----	----

ב. השען לקח סולם _____ לעלות אל השעון
במגדל.

אבל	לכן	אם	כדי
-----	-----	----	-----

ג. כל אנשי העיר היו מודאגים, _____ השען לא
דאג כלל.

אבל	גם	אם	או
-----	----	----	----

13. לפניכם משפט.

"הוא התבונן בשעון, ראה שהשעה שש ומיד הביט
בשמש."

העתיקו מן המשפט **שתי** מילים שהפירוש שלהן
דומה לפירוש של המילה **הסתכל** :

1. _____.

2. _____.

כלבי נחייה

כלבי נחייה הם כלבים המובילים אנשים עיוורים.
לא כל הכלבים מתאימים לשמש כלבי נחייה.
כלבים חזקים, שקטים וחברותיים מתאימים
לתפקיד זה.
לעומת זאת כלבים שובבים, עקשניים או תוקפניים
אינם מתאימים לתפקיד זה.
כלב נחייה גדל במרכז מיוחד לאימון כלבים.
מתחילים לאמן אותו לתפקיד כשהוא עדיין גור.
הגור נשאר עם אימו במרכז האימון עד גיל חודשיים,
ואחר-כך הוא גדל אצל משפחה מאמצת במשך שנה
כדי שיתרגל לחיות עם אנשים.

שם הוא לומד מה מותר ומה אסור לעשות בבית.
בני המשפחה המאמצת לוקחים

אותו למקומות ציבוריים, כמו קניון, בית קולנוע
וקופת חולים, כדי שילמד איך להתנהג במקומות
כאלה.

הוא לומד למשל איך לעלות ולרדת במדרגות נעות
ואיך להתנהג בזמן נסיעה באוטובוס.
לאחר שנה המשפחה המאמצת מחזירה את הכלב
למרכז האימון.

שם המאמנים בוחנים את התנהגותו ובודקים אם
הוא חברותי ואם הוא נשמע לבעליו.

גור נחייה באימון

אם מחליטים שהכלב מתאים לשמש כלב נחייה, ממשיכים לאמן אותו במרכז האימון כדי

כלב נחייה מוביל עיוור

שיוכל להוביל עיוורים באופן בטוח. שם מלמדים את הכלב ללכת במרכז המדרכה, לעצור לפני חציית כביש, לעקוף מכשולים בדרך ולא לרוץ

אחרי כלבים וחתולים כשהוא מוביל אדם עיוור.

לאחר אימון של כמה חודשים הכלב מתאים לשמש כלב נחייה.

אדם עיוור המעוניין לקבל כלב נחייה מגיע למרכז האימון.

שם הוא והכלב מתאמנים יחד, מכירים זה את זה, והעיוור לומד כיצד להיעזר בכלב.

לאחר מכן העיוור חוזר לביתו עם הכלב, והכלב משרת אותו בנאמנות ונעשה חברו הנאמן.

השאלות:

1. מהו התפקיד של כלבי נחייה?

1. לאמן אנשים עיוורים.

2. להוביל אנשים עיוורים.

3. לשחק עם אנשים עיוורים.

4. לשמור על ביתם של אנשים עיוורים.

2. מהי משפחה מאמצת של כלב נחייה, לפי הכתוב

בקטע?

1. משפחה המטפלת בגור עזוב שמצאה ברחוב.

2. משפחה המלמדת עיוורים לגדל כלבי נחייה.

3. משפחה העוזרת לעיוורים במקומות ציבוריים.

4. משפחה המגדלת גור שקיבלה מהמרכז לאימון

כלבים.

3. השלימו את הטבלה שלפניכם בעזרת מחסן

המילים שמתחת לטבלה:

כלבים שמתאימים לשמש כלבי נחייה	כלבים שאינם מתאימים לשמש כלבי נחייה	
_____	_____	1.
_____	_____	2.

מחסן מילים:

שקטים | תוקפניים | עקשניים | חברותיים

4. איך כלב נעשה כלב נחייה?

סדרו את המשפטים לפי הסדר הנכון.

כתבו מספר ליד כל משפט

☐ הכלב גדל אצל משפחה מאמצת.

☐ הכלב והעיוור מתאמנים יחד במרכז האימון.

☐ 1 הכלב נמצא עם אימו במרכז האימון.

☐ הכלב חוזר למרכז האימון.

5. כלב הנחייה גדל במרכז מיוחד לאימון כלבים.

למה חשוב שהוא יגדל גם אצל משפחה מאמצת?

1. כדי שהכלב יתרגל לחיות עם אנשים בבית.

2. כדי שלמשפחה המאמצת תהיה חיית מחמד.

3. כדי שהכלב ילמד לחיות עם כלבי נחייה אחרים.

4. כדי שלמשפחה המאמצת יהיה כלב מלווה בטיולים.

6. מה מלמדים את כלב הנחייה כדי שיוכל להוביל

אדם עיוור?

1. _____

2. _____

7. מדוע חשוב שכלב הנחייה והעיוור יתאמנו יחד
במרכז האימון?

8. מדוע לדעתכם כלב שובב אינו מתאים להיות כלב
נחייה?

9. השלימו כל משפט במילה מתאימה מאותה
משפחה של המילה ע.ז.ר

- א. המאמנים מלמדים את הכלב _____ לעיוור.
- ב. אחרי שכלבי הנחייה יגמרו את האימון הם
_____ לעיוורים ללכת ברחוב.
- ג. העיוור ובני משפחתו מקבלים _____ ממרכז
האימון.

10. הפכו את המשפטים שלפניכם מרבים ליחיד.

א. המשפחות המאמצות לוקחות את הכלבים שלהן לטייל.

המשפחה _____ את הכלב _____ לטייל.

ב. המאמנים בודקים אם הכלבים נוחים וממושמים.

המאמן _____ אם הכלב _____ ו _____.

11. לפניכם משפטים. העתיקו מתוך מחסן המילים את המילה החסרה בכל משפט.

א. העיוור מחזיק את הכלב ברצועה _____ שהכלב יוביל אותו.

כדי	למשל	כמו	אפילו
-----	------	-----	-------

ב. במרכז האימון לא מקבלים כלב _____ הוא משתולל.

גם	או	אם	אבל
----	----	----	-----

ג. במדרכה היו מכשולים רבים, _____ כלב הנחייה עבר לצד השני של הכביש

אם	לכן	מפני	כדי
----	-----	------	-----

הכלב טנגו

"מפלצת מכוערת!" קראה אמא אל החיה שהצטנפה בכף-ידו של אבא.

"לא כל-כך מכוערת", הגן אבא על הגור הקטן שבידו.

"לא אסכים שהכלב יסתובב בין הרגליים שלי בבית", כעסה אמא.

"אל תדאג!" הרגיע אבא את איל, "אתה תטפל בכלבלב- ואני אשכנע את אמא. הכל יהיה בסדר".

"תודה אבא. אני אטפל בו ואשמור עליו. אני מבטיח". ימים רבים מבקש איל לגדל כלב.

אבא דווקא מסכים, אך פניה של אמא מאדימות וקולה רוטן בכעס:

"לא ולא!" היא קוראת, ואז גם אבא חוזר מהסכמתו. עד היום.

הבוקר נסע אבא אל אחיו בכפר.

הכלבה שם המליטה שלושה גורים, והוא חזר עם גור קטן.

"איך נקרא לגור?" שואל איל.

אני מציע: "טנגו" עונה אבא לאחר רגע של מחשבה.

"למה טנגו?"

"טנגו הוא שם של ריקוד", אומר אבא, "לגדל כלב - זה כמו לרקוד איתו יחד. אני מקווה שיום יבוא, וגם אמא תרקוד עם טנגו".

אייל לא כל-כך הבין את ההסבר, אבל השם "טנגו"
מצא חן בעיניו.

וכמו שאבא אמר- הסכימה אמא לקבל את טנגו
לתקופת ניסיון, אבל קבעה: "מקומו במרפסת
בלבד".

בימים הבאים היה איל הילד המאושר בכל השכונה.
הוא והילדים שיחקו עם טנגו בחצר, ולכל מקום
שהלך, טנגו הלך בעקבותיו.

אבל כשהגיע הסתיו עם הלילות הקרים, החביא איל
את טנגו בין השמיכות במיטתו. באחד הבקרים
ראתה אמא את טנגו במטה של איל ואימה: "אם עוד
פעם אתפוס את טנגו במיטתך אגרש אותו מיד".

לאחר כשבוע תפסה אמא את טנגו זולל קציצות
במטבח.

אמא הקימה כאלה צעקות, שאבא נאלץ להחזיר את
טנגו לאחיו.

אבל כעבור שלושה ימים שב טנגו הביתה.

את כל הדרך עבר בריצה.

אמנם הוא נראה כחוש כמקל שטוח, אבל עיניו נצצו
מאושר.

אמא היססה לרגע: אך כשראתה את הנשיקות
והחיבוקים בין איל לכלב, אמרה:

"אם טנגו עבר את כל הדרך, אז הוא כלב נאמן
ומסור".

שאלות:

1. למי התכוונה אמא כשקראה "מפלצת מכוורת!"?

2. מה היתה בקשתו של איל?

3. מדוע הציע אבא לקרוא לגור טנגו?

.

4. באיזה תנאי הסכימה אמא להשאיר את טנגו לתקופת ניסיון בבית?

הקיפו את התשובה הנכונה.

א. טנגו ישן רק במיטתו של איל.

ב. טנגו יגדל רק במרפסת.

ג. טנגו יגדל רק במטבח.

ד. טנגו יוחזר לבעליו.

5. בספור כתוב: "בימים הבאים היה איל הילד המאשר בכל השכונה".

מדוע היה איל מאושר?

6. במשפט: "מקומו במרפסת בלבד". למי התכוונה
אמא בדבריה?

אמא התכוונה ל _____

7. בסיפור מוזכרים שני מעשים שבגללם החזיר אבא
של איל את טנגו.

כתבו את שני מעשים המוזכרים בסיפור.

1. _____

2. _____

8. כיתבו מספרים מ-1 עד 6 על פי רצף האירועים

שבסיפור.

☐ אמא הסכימה לקבלו לתקופת ניסיון.

☐ אבא הביא לאיל גור קטן.

☐ לאחר שהגור זלל את הקציצות אבא נאלץ
להחזיר את טנגו.

☐ אביו מסכים אך, אימו מתנגדת.

☐ לאחר שלושה ימים שב טנגו הביתה.

☐ איל רוצה ומבקש מהוריו לגדל כלב.

9. מה שיכנע את אמא לקבל את טנגו בחזרה?

10. במשפט: "אמנם הוא נראה **כחוש** כמקל שטוח, אבל עיניו נצצו מאושר".

מה פירוש המילה: "**כחוש**"?

הקיפו את התשובה הנכונה.

א. מאושר ב. רזה ג. שמן ד. עליז

11. הביאו שלוש הוכחות מן הספור, המעידות על הקשר בין איל לטנגו.

1. _____

2. _____

3. _____

11. א. חשבו מה הרגיש איל כאשר אביו נאלץ להחזיר את טנגו.

הקיפו את התשובות הנכונות.

א. שמח

ב. עצוב

ג. מאכזב

ד. מאושר

ה. אמלל

ו. כעוס

ז. מרצה

ב. בחרו רגש אחד והשלימו!

אייל הרגיש _____

כי _____

שומר מסילת – הברזל

על יד מסילת הברזל עמד בית קטן. בבית גר שומר המסילה עם אישתו ועם בנם הקטן שלמון. יום יום בדק השומר את פסי הברזל ויצא לקראת הרכבת העוברת. אם המסילה היתה בסדר – יצא לקראתה כשדגל ירוק בידו, ואם המסילה לא היתה בסדר – יצא לקראתה כשדגל אדום בידו. גם בלילה יצא השומר לבדוק את המסילה. אם המסילה הייתה בסדר – יצא לקראת הרכבת כשפנס לבן בידו, ואם המסילה לא היתה בסדר – יצא לקראתה כשפנס אדום בידו. לא פעם לקח השומר איתו את שלמון בנו לבדוק את המסילה והיה מוסר לידו את הדגל ביום ואת הפנס בלילה. שלמון שמח מאוד. בליל חורף אחד חלה שומר המסילה ולא היה מי שייצא לקראת הרכבת העומדת לבוא. "מה לעשות?" , הצטער שומר המסילה. אמר שלמון: "אני אצא לקראת הרכבת, אינני מפחד". "קטן אתה בני!" אמרה אימו. אך האב החולה אמר: "אין דבר, יכול הוא ללכת, אפשר לסמוך עליו".

ואל שלמון אמר: "את המסילה בדקתי היום, הכל בסדר, קח איתך את הפנס הלבן וצא לחכות לרכבת." לקח שלמון את הפנס הלבן ויצא. הלילה היה נעים. שלמון הלך לאורך המסילה: פתאום התעוררה רוח חזקה, העצים רעשו, ברקים הבריקו, רעמים רעמו, וגשם עז התחיל לרדת. שלמון מיהר לשוב הביתה והפנס הלבן בידו. פתאום הבריק ברק נורא ופגע בפסי המסילה. שלמון נבהל מאוד, אך מיד התחזק, ראה את הנעשה ורצה לרוץ הביתה ולקחת את הפנס האדום, אך נזכר, כי הרכבת צריכה לבוא מיד, והוא לא יספיק לשוב עם הפנס האדום... הקטר ירד מהפסים, הקרונות יתהפכו ויקרה אסון נורא... "לא! לא!", החליט שלמון, "אין זמן לרוץ הביתה, את הנוסעים צריך להציל..."

מה יעשה? לאושרו היה שלמון לבוש חולצה אדומה - ורעיון הבריק בראשו... הוא מיהר לפשוט את חולצתו, עטף בה את הפנס הלבן – והרי פנס אדום!... הוא עמד בין פסי הרכבת השבורים, ואת הפנס האדום הרים למעלה, למעלה...

ושפתיו מלמלו: "הלוואי שנהג הקטר יראה את
 הפנס האדום ויעצור את הרכבת!... אם לא יראה
 את הפנס האדום, יקרה אסון..."
 על עצמו לא חשב כלל. הוא רק דאג לנוסעים אשר
 ברכבת. הם כל כך רבים: אנשים, נשים, ילדים...

עומד שלמון בין הפסים השבורים, את פנסו האדום
 הוא מניף למעלה, למעלה, וליבו דופק – דופק
 ראשו סובב- סובב...
 והנה נשמע קול: שיק- שיק- שיק – שיק! שיק –
 שיק!...

והנה נראו מרחוק שתי עיני -אש...
 והנה צפירה ארוכה: טו... טו-טו-טו!... טו-טו-טו!...
 והרכבת טסה- רצה מהר...

שלמון נשא את רגליו ורץ לקראת הרכבת, רץ
 ומפנף בפנס האדום וקורא בקול: "אסון! אסון!..."

נהג הקטר ראה את הפנס האדום ועצר את הקטר.
 הרכבת התחילה לנסוע לאט- לאט, לבסוף נעצרה.
 הנוסעים ניצלו. הם קפצו מן הקרונות לראות מה
 קרה. הם ראו את הפסים השבורים, והבינו את
 אשר עשה השומר הקטן.

העץ הקסום

האם ביקרתם פעם בג'ונגל, או אולי ראיתם סרט על ג'ונגל?

הג'ונגל הוא יער ענק, ובו צומחים עצים רבים בצפיפות גדולה.

מינים רבים של עצים גדלים בג'ונגלים, וביניהם יש עץ אחד המצמיח "פרות קסם" הרי הוא **עץ הקקאו**.

עץ הקקאו הוא **ירוק עד**: הוא מכוסה בעלים ירוקים כל ימות השנה ואינו עומד בשלכת.

גובהו של העץ מגיע לשלושה עד חמישה מטרים, ולפרחים שלו יש צבע צהוב-אדמדם. הפרי של העץ הקקאו גדול ומאורך.

אורכו כ-15 ס"מ ומשקלו כ-400 גרם. בתוך פרי הקקאו נמצאים זרעים הנקראים **פולים**.

הפולים מאורכים, צבעם חום-שחור וטעמם
מר מאוד. לפני מאה שנה גילה חוקר
הולנדי שאפשר להפיק **אבקת קקאו**
וחמאת קקאו מפולי – הקקאו.

הוא גילה שאם ממיסים את אבקת הקקאו
במים רותחים מתקבל משקה טעים, הידוע
כיום בשם **שוקו**.

החוקר גילה גם, שאם מערבבים את
אבקת הקקאו עם כמות גדולה של חמאת
קקאו ומוסיפים סוכר, מתקבלת עיסה
שטעמה מופלא. כך נוצר **השוקולד**.

מאז אותם ימים ממשיכים לייצר שוקולד.
לשפר את טעמו, ולהכין ממנו מאכלים
מתוקים וטעימים.

בארץ ובעולם קיימים מפעלים רבים
המייצרים שוקולד. כל מפעל מנסה לשפר
ולחדש את טעם השוקולד.

דרך ארוכה עשו פולי הקקאו מן היער עד
לשוקולד, הממתק האהוב ביותר בעולם.

המפלצת ומלך הקופים

בקצה הג'ונגל, בגבול המדבר, חי עדר קופים.
הכושים, תושבי הכפרים שבסביבה, מכנים אותם
"קופי הבמבוק".

וכל זאת בגלל מעשה שקרה לפני שנים רבות.
באותם ימים הייתה בצורת נוראה.

הגשם לא ירד במשך ימים רבים, והאדמה היבשה
נסדקה מצמא.

גם הנחלים יבשו, ועצמות לבנות של בעלי חיים רבים,
שמתו בצמא, היו מוטלות על האדמה.
לקופים היה מלך זקן וחכם.

אסף מלך הקופים את עדרו ואמר לקופים: "למה
נמות כאן כולנו בצמא? הבה נלך לחפש מים".

שמעו הקופים בקול מלכם והלכו אחריו.

עבר יום ועוד יום, אך מים לא נמצאו.

ביום השלישי ראו הקופים מרחוק אגם מים קטן,
וסביבו עצים נותני צל.

אך האגם היה במדבר, במרחק של כמאה פסיעות
 מקצה הג'ונגל. הקופים לא ידעו את לבם מרוב
 שמחה, ורצו אל האגם לשתות ממימיו.

אך לפתע קרא מלך הקופים בקול מצווה: "איש מכם
 לא יזוז ממקומו, לא יקרב לאגם ולא ישתה
 ממימיו!"

הקופים הצמאים והנזעמים לא רצו לשמוע בקולו,
 ואחדים מהם החלו לצעוד, בהססנות, לעבר האגם.
 אך אז נשמע שוב קולו של מלך קופים: "הביטו-נא
 בחול המדבר וראו: עקבות של בעלי חיים רבים
 טבועים בחול, אך כל העקבות הן רק בכוון אל האגם.
 אינני רואה בחול שום עקבות של בעלי חיים ששבו מן
 האגם. אגם זה - מוות בו. כל ההולך אליו - לא שב
 ממנו..." התבוננו הקופים בעקבות שעל החול, וראו
 שאכן צדק מלכם הזקן: כל העקבות הוליכו אל
 האגם, אך בחול לא נראו כל עקבות מן האגם
 וחזרה...

עמדו הקופים הצמאים לא רחוק מן האגם.

עיניהם רואות את המים, אך להתקרב אליהם
 ולשתותם אינם יכולים. כעבור שעה קלה עלתה מן

האגם מפלצת נוראה ומפחידה וקראה לקופים :
 "בואו היו-נא אורחי, שתו מן המים", קראה אליהם,
 "שתו ולא תמותו מצמא".

הקופים היו כה צמאים, שלאחדים מהם לא היה
 אכפת להיות טרף למפלצת - ובלבד שישתו ממימי
 האגם.

אך מלך הקופים הזקן עצר בעדם ולא נתן להם
 להתקרב אל המפלצת. "חכו עוד מעט", אמר מלך
 הקופים,

"אני רוצה לראות אם המפלצת מסוגלת לצאת
 מהאגם".

אך המפלצת רק דיברה ודיברה : "בואו, קופים
 חביבים, התקרבו ושתו" - אך היא עצמה לא יצאה
 מימי האגם.

אז ציוה מלך הקופים על כמה מן הקופים לחזור
 לג'ונגל ולקטוף קני במבוק ארוכים.

כאשר חזרו הקופים וקני הבמבוק בידיהם, נתן מלך
 הקופים לכל אחד מהקופים קנה במבוק ארוך, וציווה
 עליהם לעמוד סביב האגם ולשתות את מימיו בעזרת
 קנה הבמבוק החלול.

כך הערים מלך הקופים על המפלצת.
והמפלצת, מה עלה בגורלה? מרוב כעס על שהקופים
הערימו עליה, האדימה כל כך עד שהתפוצצה! מאז
ועד היום נקראים הקופים האלה "קופי הבמבוק".

שאלות:

1. " באותם הימים הייתה בצורת נוראה , גשם לא

ירד " . השלם את תוצאות הבצורת :

ג. בעלי חיים

ב. הנחלים

א. האדמה

2. מה הציע מלך הקופים לקופים? הקף את התשובה

הנכונה

א. לעזוב את המקום.

ב. לחפש מים.

ג. לשתות מימי האגם.

ד. לבקש מהתושבים מים.

3. כיצד הצליח מלך הקופים לשכנע את הקופים שלא

להיכנס לאגם?

4. כתבו מהו יחסם של הקופים למלכם? הוכיחו את דבריכם.

5. סדרו את המשפטים הבאים על פי רצף הסיפור.

- _____ מלך הקופים הציע לעדרו לחפש מים.
- _____ המפלצת מנסה לשכנע את הקופים לשתות מימי האגם.
- _____ מלך הקופים הציע שלא לשתות מימי האגם.
- _____ עדר הקופים סובלים מצמא.
- _____ הקופים חפשו וחפשו ולא מצאו מים.
- _____ הקופים ראו אגם מים.
- _____ מלך הקופים הציע לקופים לשתות מימי האגם בעזרת קנה במבוק חלול.

6. הסבירו את המילה המודגשת בכל משפט על פי הקשרה בסיפור.

הקיפו את הפירוש המתאים.

1. כך הערים מלך הקופים על המפלצת."

א. התחכם ב. גילה ג. הצחיק ד. העיר

2... " בקצה הג'ונגל , בקצה המדבר ."

א. תחילה ב. אמצע ג. סוף ד. בתוך

3. "הקופים הצמאים והנזעמים לא רצו לשמוע בקולו.

א. רוטנים ב. מתוחים ג. כועסים ד. מרוגזים

7. כתבו מהו הקשר בין הביטוי "סוף מעשה במחשבה תחילה" לסיפורנו ?

8. מדוע הקופים נקראו "קופי הבמבוק"?

9. לפניכם מספר תכונות. בחרו באחת מהתכונות המתאימה לדעתך למלך הקופים.

אכפתי	חכם	דאגן	אחראי
-------	-----	------	-------

התכונה שלדעתי מתאימה למלך הקופים היא:

10. העתיקו את המשפט המוכיח זאת.

11. תארו מה היה קורה אילו הקופים לא היו נשמעים לקולו של מלך הקופים?

[illegible]

קראו את הקטע שלפניכם, וענו על השאלות שאחריו.

גוש החמר הקטן

גבוה גבוה, במגדל ישן, הייתה סדנה לקדרות, מלאה חביות של גלזורות צבעוניות, אובניים, תנורים, וכמובן, חמר. ליד החלון עמד כד עץ גדול ועליו מכסה כבד.

שם החזיקו את החמר.

בתחתית הכד, מעוך בפינה, היה גוש החמר הישן ביותר. הוא לא זכר מתי הייתה הפעם האחרונה שנגעו בו, כי זה היה לפני המון זמן. בכל יום נפתח המכסה הכבד. ידיים נשלחו פנימה וחטפו בזריזות שקיות חמר או כדורי חמר.

גוש החמר הקטן יכול היה לשמוע את הקולות העליזים של אנשים עובדים.

"מתי יגיע תורי?" תהה.

ככל שעברו הימים בחשכת הכד, הלך גוש החמר הקטן ואיבד תקווה. יום אחד באה לבית המלאכה קבוצה גדולה של ילדים עם המורה שלהם. ידיים רבות נשלחו אל תוך הכד. גוש החמר הקטן היה

האחרון שנבחר, אבל סוף סוף יצא החוצה. "הנה
ההזדמנות שלי!" חשב, ומצמץ באור.

ילד אחד שם את החמר על האובניים, וסובב אותם
הכי מהר שיכול. "איזה כיף!" חשב גוש החמר הקטן.

הילד ניסה למשוך את החמר כלפי מעלה בזמן
שהאובניים הסתובבו.

גוש החמר הקטן התמלא התרגשות: הנה הוא הפך
למשהו! הילד ניסה לעשות קערה, אך לא הצליח,
וויתר.

הוא דחף את החמר והיכה בו עד שהפך לכדור עגול.

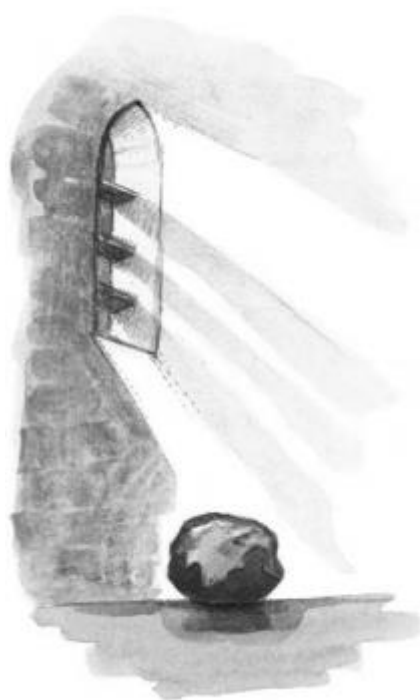
"הגיע הזמן לנקות," אמרה המורה.

הסדנה התמלאה קולות של ילדים
שמנקים בספוגים ומנגבים ורוחצים
ומייבשים. מים נטפו בכל מקום.

הילד הפיל את גוש החמר ליד החלון
והצטרף אל חבריו בריצה.

אחרי זמן קצר התרוקנה הסדנה.

החדר היה שקט וחשוך.

גוש החמר הקטן פחד מאוד. הוא התגעגע ללחות שבתוך הכד, וידע שנשקפת לו סכנה. "זהו, אבוד לי," חשב. "פשוט אשב לי כאן ואתייבש עד שאהיה קשה כמו אבן."

הוא ישב ליד החלון הפתוח, בלי שיכול היה לזוז, והרגיש איך הלחות נעלמת ממנו. השמש להטה, רוחות הלילה נשבו פנימה, עד שהגוש נהיה קשה כמו אבן.

הוא היה קשה כל כך שהתקשה לחשוב.

אבל עמוק בתוך תוכו של גוש החמר הקטן נשארה טיפה אחת קטנה של לחות, והוא סירב לוותר עליה. "גשם," חשב. "מים," נאנח.

"אנא," הצליח סוף-סוף לסחוט מעצמו היצור היבש וחסר-התקווה.

ענן חולף ריחם על גוש החמר הקטן, ומשהו נפלא קרה.

טיפות ענקיות חדרו פנימה מהחלון הפתוח, ונפלו על גוש החמר הקטן.

הגשם ירד כל הלילה, ובבוקר גוש החמר כבר היה רך
 כמו בעבר. קולות התקרבו אל הסדנה. "אוי לא,"
 אמרה אישה. זו היתה קדרית שהשתמשה הרבה
 בסדנה.

"מישהו השאיר את החלון פתוח כל סוף השבוע.
 מלוכלך כאן, צריך לנקות.

את יכולה לעבוד עם קצת חמר בזמן שאני מחפשת
 את המגבות," אמרה לבתה.

הילדה ראתה את גוש החמר יושב ליד החלון.

"זה נראה גוש מושלם עבורי," היא אמרה.

כעבור זמן קצר כבר לחצה ולשה מהחמר צורות
 עליזות.

לגוש החמר הקטן, מגע האצבעות שלה היה ממש
 נפלא.

הילדה חשבה בזמן שעבדה, ידיה נעו ועבדו מעצמן –
 הן ידעו בדיוק מה לעשות.

גוש החמר הקטן הרגיש שדוחפים והופכים אותו
 בעדינות לצורה עגולה, חלולה.
 כמה צביטות, והייתה לו ידית.

"אמא, אמא, "קראה הילדה, "עשיתי ספל!"
 "הוא נהדר!" אמרה אמה, "שימי אותו על המדף
 וישרפו אותו בתנור.

אחר כך תוכלי לזגג אותו באיזה צבע שתרצי."
 כעבור זמן קצר היה הספל הקטן מוכן לדרך אל ביתו
 החדש.

היום הוא גר על המדף במטבח, ליד הספלים האחרים
 והתחתיות והספלים הגדולים.

כולם שונים זה מזה וכמה מהם יפים מאוד.

"ארוחת בוקר!" קוראת אמא, ושמה על השולחן א
 הספל החדש וממלאת בו שוקו חם.

הילדה הקטנה אוחת בו בעדינות.

הוא ממש מאושר מהקווים החלקים של צורתו
 החדשה.

הוא ממלא נפלא את תפקידו!

"הספל הקטן אומר לעצמו בגאווה: "סוף-סוף אני
 משהו.

שאלות:

1. מספרו את המשפטים הבאים לפי סדר האירועים בסיפור. המשפט הראשון כבר סומן עבורכם.

_____ הגשם הפך את גוש החמר ללח ורך.

_____ ילד ניסה לעשות קערה מגוש החמר.

_____ ילדה עשתה ספל מגוש החמר.

_____ גוש החמר התייבש.

_____ 1 גוש החמר היה בכד.

2. מדוע היה גוש החמר בכד זמן רב כל כך?

_____ .

3. מה הייתה המשאלה של גוש החמר בתחילת הסיפור?

_____ .

4. מדוע הוצא גוש החמר מן הכד בסופו של דבר? הקיפו את התשובה הנכונה.

1. השתמשו כבר בכל גושי החמר האחרים.

2. הוא היה מונח למעלה מעל כל גושי החמר האחרים

3. הילד בחר בגוש הזה מפני שהוא מצא חן בעיניו במיוחד.

4. המורה אמרה לילד להשתמש בגוש הזה.

5. הילד עשה מעשה בחוסר זהירות. מהו?

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. הוא השאיר את החמר על האובניים.

2. הוא סובב את גלגל האובניים הכי מהר שיכול היה.

3. הוא שם את החמר קרוב לחלון.

4. הוא דחף את החמר והיכה בו.

6. הילד השאיר את החמר במצב מסוכן. מה הייתה הסכנה?

7. איך הרגיש גוש החמר מיד אחרי שהילד יצא מן הסדנה?

1. מרוצה.

2. מפוחד.

3. כועס.

4. גאה.

8. מהו הדבר הנפלא שקרה אחרי שגוש החמר נשאר
מונח ליד זמן רב?
מדוע הוא הרגיש כל כך נפלא?

9. אילו מילים בסיפור מוכיחות שהילדה ידעה מה
היא רוצה לעשות?

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. "מגע האצבעות שלה היה ממש נפלא"
2. "הילדה ראתה את גוש החמר"
3. "הילדה הקטנה אוחזת בו בעדינות"
4. "ידיה נעו ... הן ידעו בדיוק מה לעשות"

10. תארו את הרגשות של גוש החמר בראשית הסיפור
ובסופו. הסבירו מדוע השתנו הרגשות שלו.

11. הילדה הקטנה היא דמות חשובה בסיפור. הסבירו
מדוע היא חשובה שארע בסיפור.

12. המחבר של הסיפור כותב על גוש החמר כאילו הוא אנושי. מה היה המחבר רוצה שתדמינו לעצמכם.

1. איך מרגישים בגשם.

2. איך יכול להרגיש גוש חמר.

3. איך מרגישים כשעובדים בחמר.

4. איך מרגישים כשיוצרים משהו.

13. מהו המסר העיקרי של הסיפור הזה?

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. קל לעצב אנשים כפי שקל לעצב חמר.

2. יש הרבה אומללות בעולם.

3. אדם או חפץ, מאושרים ביותר כאשר יש להם מטרה בחיים.

4. קדרות היא הדרך הטובה ביותר לעשות טוב בעולם.